

2014

GAZİANTEP

İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA
RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
GAZİANTEP ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU
İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU
(2014)

RAPORU HAZIRLAYANLAR

- Sıraç EKİN** : İl Müdürü (sirac.ekin@iskur.gov.tr)
- G.Özlem ERGÜN** : Şube Müdürü (gulsah.ergun@iskur.gov.tr)
- Mehmet YILMAZ** : İş ve Meslek Danışmanı (Mehmet.yilmaz3@iskur.gov.tr)
- Ayaz DEVİREN** : İş ve Meslek Danışmanı (ayaz.deviren@iskur.gov.tr)
- Adem BOZGİL** : İş ve Meslek Danışmanı (adem.bozgil@iskur.gov.tr)

SUNUŞ

Sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından Türkiye'nin önde gelen illerinden olan Gaziantep aynı zamanda iç göç bakımından bir çekim merkezidir. Bu durum kent açısından; hem genç ve dinamik nüfus yapısıyla fırsatlar sunmakta hem de işgücünün vasıf ve eğitim düzeyinin düşüklüğünden ötürü bir meydan okuma yaratmaktadır.

Türkiye İş Kurumunun il düzeyinde tamsayım boyutu açısından en kapsamlı İşgücü Piyasası Araştırması olan "Gaziantep İli İşgücü Piyasası Araştırmasında" işgücü piyasasının arz ve talebi incelenmiş; işgücü yapısı, sektörler bazında ihtiyaç duyulan mesleki eğitim ve deneyim ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla Gaziantep genelinde sektörler bazında ihtiyaç duyulan personel vasıfları değerlendirilmiştir.

Sanayisinin hızla gelişmesiyle dikkat çeken İlimizin önde gelen sorunları arasında işsizlik de yer almaktadır. Fakat işverenlerimiz aradığı nitelikte işgücünü bulamamakta, işgücünün nitelikleri işverenlerin aradığı nitelik ve beceri ile uyuşmamaktadır. Bu sorunun çözümü için işsizlerin niteliklerini ve işverenlerin hangi mesleklerde ve hangi niteliklerde elemana ihtiyacı olduğunu bilmek oldukça önemli hale gelmiştir. Mesleki eğitimin iyileştirilmesine yönelik gerçekleştirilen çalışmalarda, işsizliğin önlenmesine yardımcı olmak, işverenlerin ihtiyaç duydukları mesleklerde ve nitelikte elemanları işgücü piyasasında kolayca bulabilmesini sağlamak amacıyla, yerel düzeyde bir işgücü piyasası analiz çalışması gerçekleştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmış ve Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü işgücü talep araştırması yapmak suretiyle işgücü piyasası raporu düzenlemiştir.

Söz konusu raporla; Hem iş dünyası, hem akademisyenler hem de kamuoyu tarafından yararlanılacak ve sorunun çözümü için uygulanacak tedbir ve politikalar açısından üzerinde durulması gereken önemli sonuçlar üretilmiş, birçok bilimsel araştırmaya altyapı oluşturabilecek veriler ortaya çıkarılmıştır. Bu çalışma sonrasında elde edilen resmi veriler kaynak olarak gösterilecek duruma dönüştürülmüştür.

Erdal ATA
Gaziantep Valisi

ÖNSÖZ

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü olarak; yetki, görev ve sorumluluklarımız çerçevesinde istihdam politikasının oluşturulmasına, istihdamın korunmasına, geliştirilmesine, işsizliğin giderilmesi faaliyetlerine yardımcı olmak, işsizlik sigortası işlemlerini yürütmek, İşgücü piyasası verilerini derlemek, İşgücü ihtiyaç analizlerini yapmak-yaptırmak, İş ve Meslek Danışmanlığı hizmetlerini vermek, Mesleki Eğitim ve İşgücü uyum programlarını geliştirmek gibi faaliyetler kurum görevleri arasında sayılmakta ve yürütülmektedir. Kurumun örgüt yapısını dikkate alarak, taşra teşkilatının yeniden yapılandırılması kurumun aktivitelerini arttırmıştır.

4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununda “İşgücü piyasası verilerini, yerel ve ulusal bazda derlemek, analiz etmek, yorumlamak ve yayınlamak, İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulunu oluşturmak ve Kurul çalışmalarını koordine etmek, işgücü arz ve talebinin belirlenmesine yönelik işgücü analizlerini yapmak, yaptırmak” Kurumumuzun görevleri arasında sayılmıştır. Gerek Kurum Kanunu gerekse İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik uyarınca; İl Müdürlüklerimiz işgücü piyasası araştırmaları yapmakta veya yaptırabilmektedirler. Ayrıca Türkiye İş Kurumu 2011-2015 Stratejik Planına göre Türkiye genelinde yılda 2 defa İşgücü Piyasası Araştırması yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda; İl Müdürlüğümüz 12.05.2014-27.06.2014 tarihleri arasında hizmet alanında bulunan 3435 işyerine, illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçların belirlenmesi ve bilgi derlenmesini sağlamak amacıyla özel sektörde faal olan 10+ istihdamlı işyerlerinde tamsayım ile yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak işgücü piyasası talep araştırması kapsamında işyeri bilgi formu düzenlemiştir.

Çalışma kapsamında işyerleri ziyaret edilerek; işyerlerinde çalışanların mesleklere göre dağılımları, açık işler, Aralık 2014 ve Haziran 2015 sonuna kadar herhangi bir meslekte artış ya da azalış, temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri araştırılarak, işyeri bilgi formları uygun bir şekilde doldurulmuştur. Bu çalışma ile Gaziantep’in işgücü piyasasının fotoğrafı çekilerek ilimizdeki sektörlerin işgücü ihtiyacı tespit edilmiştir. Bu çalışma sonucunda ilimiz düzeyinde sektörel olarak istatistiksel ve anlamlı tahminler üretilmiştir.

Tesis edilen çalışma sonrasında bülten haline getirilerek bu veriler sanayisi gelişmiş ilimiz için örnek bir çalışma ve faydalı bir kaynak olarak kamuoyuna sunulmuştur.

Sıraç EKİN

Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	i
ÖNSÖZ	ii
TABLolar LİSTESİ	iv
GRAFİKLER LİSTESİ	vii
KISALTMALAR.....	viii
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	1
GİRİŞ.....	5

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1.1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR	7
1.2. İŞKUR GÖSTERGELERİ	8
1.2.1.KAYITLI İŞSİZ.....	8
1.2.2. AÇIK İŞLER	9
1.2.3. İŞE YERLEŞTİRMELER	11
1.2.4. MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ.....	12
1.2.5. İŞSİZLİK ÖDENEĞİ.....	13

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

2.1. AMAÇ VE YÖNTEM.....	15
2.2 İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM.....	17
2.2.1. İŞYERİ VERİLERİ.....	17
2.2.2. MEVCUT İSTİHDAM.....	25
2.2.3. AÇIK İŞ VERİLERİ.....	30
2.2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	55
2.2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ.....	67
SONUÇ.....	74
KAYNAKÇA.....	79
EKLER.....	80

TABLULAR LİSTESİ

Tablo1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri.....	7
Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*).....	9
Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*).....	10
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*).....	11
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri.....	12
Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler	13
Tablo 7: Sektörlere Göre İşyeri Sayısı Oranları	17
Tablo 8: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları	24
Tablo 9: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları	25
Tablo 10: Çalışanların Cinsiyete göre Sektörel Dağılım Oranları	27
Tablo 11: Çalışanların Meslek Gruplarına göre ve Cinsiyete göre Dağılım Oranları.....	28
Tablo 12: Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler	29
Tablo 13: Sektörlere göre açık iş oranı.....	30
Tablo 14: Cinsiyete göre açık iş oranı.....	31
Tablo 15: Açık işi olan işyerlerinin sektörel dağılımı.....	31
Tablo 16: Sektörlere ve işyerlerinin yaşına göre açık iş oranları	32
Tablo 17: Sektörlere göre arama kanallarının dağılımı.....	33
Tablo 18: Açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımı.....	34
Tablo 19: Meslek gruplarına göre açık iş oranı.....	35
Tablo 20: Açık işlerin meslek grubuna ve cinsiyete göre dağılımı.....	36
Tablo 21: Mesleklere göre açık iş dağılımı.....	37
Tablo 22: Açık işlerin mesleklere ve cinsiyete göre dağılımı.....	38
Tablo 23: Mesleklere göre arama kanallarının dağılımı.....	39
Tablo 24: Mesleklerin becerilere göre dağılımı.....	40

Tablo 25: Eğitim durumuna göre açık iş dağılımı.....	43
Tablo 26: Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre dağılımı.....	44
Tablo 27: Eğitim durumunun becerilere göre dağılımı.....	46
Tablo 28: İhracat yapan firmalarda açık işlerin becerilere göre dağılımı.....	47
Tablo 29: Açık işlerin arama kanalına göre dağılımı.....	49
Tablo 30: İşyeri büyüklüğüne göre arama kanallarının dağılımı.....	50
Tablo 31: Teşvikten yararlanan işyerlerinin arama kanalına göre dağılımı.....	50
Tablo 32: İşkur hizmetlerinden yararlanma durumuna göre arama kanallarının dağılımı...	51
Tablo 33: İşyeri büyüklüğüne göre açık iş oranı.....	52
Tablo 34: İşyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranı.....	53
Tablo 35: İşyerlerinin yaşına göre açık iş oranı	54
Tablo 36: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları	56
Tablo 37: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları	57
Tablo 38: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılımı.....	58
Tablo 39: Sektörlere Göre TGÇM İşveren Sayısı Oranları	59
Tablo 40 : Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman sayısının Toplam Çalışan Sayısına oranları	60
Tablo 41: Temininde Güçlük Çekilen Eleman sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılım oranları	61
Tablo 42: Mesleklere göre temininde güçlük çekme dağılımının 2013-2014 karşılaştırılması	62
Tablo 43: Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılama oranları	63
Tablo 44: TGÇM nedenlerinin Meslek içindeki dağılım oranları	64
Tablo 45: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları	65
Tablo 46: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları.....	67
Tablo 47: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları.....	68
Tablo 48: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek	69

Tablo 49: 2013 ve 2014 I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması.....	70
Tablo 50: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı	72
Tablo 51:Part Time Çalışma ve İşyeri Büyüklüklerine Göre Net İstihdam Değişim Oranları	73

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri.....	8
Grafik 2: İşyeri Özellikleri.....	18
Grafik 3: Sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranları.....	19
Grafik 4: Sektörlere göre yabancı ortaklığı olan işyeri sayısı oranları.....	20
Grafik 5: Sektörlere göre ihracat yapan işyeri sayısı oranları.....	21
Grafik 6: Sektörlere Göre Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı Oranları	22
Grafik 7: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları	23
Grafik 8: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayısı Oranları	26
Grafik 9: Eğitim durumuna göre açık iş dağılımı.....	41
Grafik 10: Eğitim durumu ve cinsiyete göre açık iş dağılımı.....	42
Grafik 11: Açık işlerin becerilere göre dağılımı.....	44
Grafik 12: Beceriler ve cinsiyete göre açık iş dağılımı.....	45
Grafik 13: Açık iş arama kanallarının dağılımı.....	48
Grafik 14: İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve açık işi olan işyerlerinin arama kanalları dağılımı.....	52
Grafik 15: Kreş imkanı olan işyerlerinin açık işlerinin cinsiyete göre dağılımı.....	54
Grafik 16: Servis ve açık işi olan işyerlerinin cinsiyet dağılımı.....	55
Grafik 17: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları Türkiye karşılaştırması	66

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk. : Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasası bakımından TRC1 bölgesindeki (Adıyaman, Gaziantep, Kilis) diğer illerden farklılık gösteren Gaziantep illerin gelişmişlik endeksi sıralamasında 10. Sırada yer almaktadır. Buna rağmen temel işgücü göstergeleri ve demografik özellikler açısından Gaziantep TRC1 bölgesi itibarıyla değerlendirilmektedir.

İşgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı illerin işgücü piyasa yapılarını ortaya çıkarmada önem arz eden verilerdir. 2013 yılında Gaziantep'te işgücüne katılım oranı % 46,8 istihdam oranı % 43,6 ve işsizlik oranı %6,9 olarak gerçekleşmiştir. Özellikle işsizlik oranında Gaziantep ,% 9,7 olan Türkiye ortalamasının çok altında bir seyir izlemektedir.

Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğü verilerine göre Gaziantep'te kayıtlı işsizlerin %13,2 si Beden İşçisi (Genel) mesleğindedir. Bu mesleği %3,5 oran ile Temizlik Görevlisi % 2,3 oran ile Büro Memuru (genel) meslekleri takip etmektedir.

2014 yılı Ocak-Ağustos döneminde Gaziantep'te en fazla açık iş % 38,8 oranıyla Beden İşçisi (Genel) mesleğinde gerçekleşmiştir. Bu mesleği %13,3 oranla ile Temizlik Görevlisi ve %4,6 oranla Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmektedir.

Gaziantep'te 2014 yılı Ocak-Ağustos döneminde en fazla işe yerleştirilen meslek %49,8 oranla Beden İşçisi (Genel) mesleğindedir. Temizlik Görevlisi %14,1 ve Büro Memuru (Genel) %6,9 oran ile bu mesleği takip etmektedir.

İşgücü piyasasının nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak ve istihdamı artırmak amacıyla 2014 yılında ilde toplam 364 kurs açılmıştır. Bu kurslardan 1178 erkek ve 1235 kadın olmak üzere toplam 2413 kursiyer yararlanmıştır. En fazla kurs % 69,7 ile İşbaşı Eğitim Programı kapsamında açılmıştır.

Ülkelerin sosyal gelişmişliğinin bir göstergesi olan ve sosyal devlet ilkesinin gereği olan işsizlik ödeneğini almaya Gaziantep'te 2014 Ocak-Ağustos döneminde 6867 kişi hak kazanmıştır.

Gaziantep 2014 yılı işgücü piyasası verilerine göre sektörler itibarıyla en fazla işyeri %31,7 ile İmalat, %23,5 ile Toptan ve Perakende Ticaret ve %16,9 ile İnşaat sektörlerinde bulunmaktadır. Bu üç sektör toplam oranının %72,1' ini oluşturmaktadır ve Gaziantep için ana sektörler olarak görülmektedir.

İlimizde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan iş yerlerinin oranı %47,6 tır. İŞKUR'dan eleman talep eden işyerlerinin oranı %44,2, devletten teşvik alan işyerlerinin oranı %34,9, ihracat yapan firmaların oranı %20,6 ve yabancı ortaklığı olan işyerlerinin oranı %1,4 tür.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin sektörler itibarıyla dağılımda en yüksek oran %62,2 ile İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri sektörüne aittir. Bu sektörü %58,6 ile hizmetlerinden en az Gayrimenkul Faaliyetleri ve Ulaştırma ve Depolama Faaliyetleri sektörleri yer almaktadır.

Gaziantep'te oransal olarak en fazla Yabancı Ortaklığı Bulunan İşyerlerinin bulunduğu sektör Elektrik, Gaz, Buhar, İklimlendirme Faaliyetleri sektörüdür. Sektörlere göre en fazla İhracat Yapan İşyerleri % 47 oran ile İmalat Sektöründe yer alırken Madencilik ve Taş Ocakçılığı %27, Toptan ve Perakende Sektörü %19 oranına sahiptir.

Part-time çalışma oranının en fazla görüldüğü sektör %20 oranla Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme sektörü ile %19,8 oranla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Mevsimlik İşçi çalıştıran sektörler %20'lik oranıyla Kültür, Sanat Eğlence ve Dinlenme sektörü ile %16,3'lük oranıyla İnşaat sektörüdür. Mevsimlik İşçi çalıştırma oranı en düşük olan sektör %1,5 oranı ile Ulaştırma ve Depolamadır.

Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verilerine göre Gaziantep'teki çalışanların %51,6'sı İmalat sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde çalışırken, %13,8'i Toptan ve Perakende Ticaret, %9,3' ü ise İnşaat sektörlerindeki işyerlerinde çalışmaktadırlar. Sektörlerin ortalama çalışan sayısı oranlarına göre İmalat sektöründeki her bir iş yerinde ortalama 264 kişi, İdari ve Destek Faaliyetleri sektöründeki her bir işyerinde ortalama 121 kişi, İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründeki her bir işyerinde ise ortalama 57 kişi çalışmaktadır.

Gaziantep'teki açık iş oranı %2,2'dir. Bu oran %2,7 olan Türkiye ortalamasına yakındır. En fazla açık iş %54,4 dağılım ile İmalat sektöründe görülmektedir. Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün açık iş dağılımı %14,6'dır.

Ana meslek gurupları itibarı ile en fazla ihtiyaç duyulan meslek gurubu %34 oran ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. Hizmet ve Satış Elemanları meslek gurubu ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gurubunun oranı %18'dir.

İlde en fazla açık iş verilen meslek Güvenlik Görevlisidir. Sıvı Dolum Makinesi Operatörü ve Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü bu mesleği takip etmektedir. Açık iş verilen mesleklerin arama kanallarına bakıldığında İŞKUR aracılığıyla en fazla aranan mesleğin Sıvı Dolum Makinesi Operatörü olduğu görülür.

Açık iş isteminde bulunan işverenlerin %34,2 si çalıştıracığı elemanların Lise Altı eğitim düzeyinde olmasını yeterli görürken eğitim düzeyi Fark Etmez diyenlerin oranı %36,9'dur. Genel Lise talebi %13,5, Meslek Lisesi talebi %6,4 'tür.

Açık iş talep eden firmaların en fazla talep ettiği beceri Yeterli Mesleki Bilgi ve Tecrübe becerisidir. Bu beceriyi Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile İş Ahlakına Sahip Olma becerileri takip etmektedir. Becerilerin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında erkeklerde en fazla talep edilen beceri %60,9 ile Yeterli Mesleki Bilgi ve Tecrübe becerisi olurken kadınlarda %45,6 ile İş Ahlakına Sahip Olma becerisidir.

İşyeri büyüklüklerine göre açık iş oranı en yüksek olan işyerleri %7,8 pay ile 1-9 arası eleman çalıştıran işyerleridir. 10-49 arası işçi çalıştıran işyerlerinin payı %3,1'dir. Ancak sayısal anlamda en fazla açık işi bu iş yerleri vermiştir.

Kreş imkânı olan ve açık işveren işyerleri %31,7 oranla Kadın %38,3 oranla Erkek eleman talep etmişlerdir. Servis imkânı olan ve açık işveren iş yerleri ise %4,8 oranında Kadın ,%5,4 oranında Erkek talep ederken %89,9 oranla cinsiyet farkı gözetmediklerini belirtmişlerdir.

İlimizde temininde günlük çekilen elemanların sektörler itibarı ile dağılımında en fazla günlük çekilen sektörlerin %51 ile İmalat, %15 ile Toptan ve Perakende ticaret, %8 ile İnşaat olduğu görülür. Türkiye'de de bu sektörler ilk üç sırada yer almaktadır.

Meslek gurupları itibarıyla temininde en fazla günlük çekilen grup %35 oran ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. Bu meslek grubunun % 24 oran ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve %14 oran ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek gurupları takip etmektedir. Bu meslek gurupları açık işleri en yüksek oranda veren guruplardır.

Temininde en çok günlük çekilen meslek Güvenlik Görevlisidir. Bu mesleğe Sıvı Dolum Makinesi Operatörü, Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgâh ve İmal İşçisi meslekleri takip etmektedir.

2014 Gaziantep İşgücü Piyasası Araştırmasına göre işverenlere eleman temini günlük nedenleri sorulmuş en fazla günlük nedeninin %76 oranında gerekli Mesleki Beceriye Sahip Eleman bulunamaması olduğu ortaya çıkmıştır. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması oranı %64'tür.

Orta vadede 30 Haziran 2015 tarihi itibarıyla ilde en fazla net istihdam değişimi beklenen sektör %8,9 oranla Su Temini, Kanalizasyon Ve Atık Yönetim sektörüdür. Bu sektörü %8,7 oranla Bilgi ve İletişim ve %8,6 oranla Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri takip etmektedir.

Meslek gurupları itibarıyla istihdam artışının en fazla beklendiği grup %7,4 oranla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde çalışanlardır. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanları ile Hizmet ve Satış elemanları Meslek guruplarında %5,4 lük oranlarıyla en fazla istihdam artışı

beklenen sektörlerdendir. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar %5,2 iken Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarının oranı % 5'tir.

Net istihdam artışı beklenen ilk üç meslek Halı dokuyucu-Otomatik Tezgâh, İmal İşçisi ve Konfeksiyon İşçisidir. Net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek ise Diğer Elektrik Teknisyenleri, Beden İşçisi(Bina İnşaatı) ve İnşaat Kalfası(genel)dir. İstihdam artışı beklenen meslekler doğal olarak sanayi sektöründe görülürken azalış beklenen meslekler ise daha çok inşaat ve eğitim sektörlerindedir.

GİRİŞ

Gaziantep ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai amacı; ilde oluşan istihdam, işgücü, işsizlik oranlarının saptanması ve bunların çözüme ulaştırılması, sektörler bazında personellerin eğitim ve nitelik ihtiyaçlarının belirlenmesi, bunlara ek olarak ilin arz ve talep boyutunun geniş çapta ele alınması hedefiyle bilgi derlemesi sağlamaktır.

Düzenli bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

Gaziantep ili işgücü piyasası raporu iki ana bölüm etrafında şekillenmektedir. Raporun birinci bölümü işgücü piyasasının genel görünümünü içermektedir. Bu bölümde işgücü piyasasını etkileyen; işgücüne katılma ,istihdam, işsizlik gibi konular da bu bölüm içerisinde yer almaktadır. İkinci bölümde ise işgücü piyasası talep araştırmasının sonuçlarından bahsedilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın amaç ve yönteminin önemi açıklanmıştır. Yine araştırmada yer alan işyerleri ve mevcut istihdam konuları, işyeri özellikleri, açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler ve gelecek dönem istihdam beklentileri raporun ikinci bölümünün konularıdır. Raporun değerlendirme ve sonuç bölümünde ise işgücü piyasasının önemli unsurları arasındaki ilişkilerden yola çıkarak işgücü arzı ve talebi açısından karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmakta ve politika önerileri sunulmaktadır.

Gaziantep ili İşgücü Piyasası Analizi raporunda çeşitli kaynaklardan derlenen veriler kullanılmıştır. İlk bölüm çerçevesinde, Gaziantep ili işgücü piyasasında işgücü arzına ait veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından hazırlanan Genel Nüfus Sayımları ve Hanehalkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Bu verilerin büyük çoğunluğu 2013 yılına aittir. Gaziantep iline özel kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlere ilişkin en yeni veriler Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından temin edilmiştir. Raporun işgücü talebi ile ilgili bölümünde ise İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın sonucunda elde edilen veriler kullanılmaktadır. Araştırma çerçevesi Gaziantep ilinde 10 ve daha fazla kişi çalışmanı olan yerel birim işyerleri¹ ile sınırlıdır. İşyerleri listesi TÜİK'in 2013 yılı İşyeri Kayıt Sistemi listesinden oluşturulmuştur² . İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler

¹ Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye,

² Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si³ kapsama dâhil edilmiştir⁴ . Gaziantep ili için İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın alan uygulaması 12Mayıs-27 Haziran 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş, araştırmada yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar içerisinde işyeri cevap durumlarına göre ağırlıklandırma yapılmıştır. Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi⁵ yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir.

³ Madencilik ve taşocakçılığı; İmalat; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri; İnşaat; Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı; Ulaştırma ve depolama; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri; Bilgi ve iletişim; Finans ve sigorta faaliyetleri; Gayrimenkul faaliyetleri; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler; İdari ve destek hizmet faaliyetleri; Eğitim; İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri; Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor; ve Diğer hizmet faaliyetleri.

⁴ Kapsama dahil edilmeyen sektörler Tarım, orman, balıkçılık; Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik; Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri (Hanehalkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak ayırım yapılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri); Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri.

⁵ Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1.1.İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK 'in Hane halkı İşgücü Anketleridir. Bu verilere bakılarak işgücü piyasası hakkında illerin genel durumunu görmek ve yorumlamak mümkün olmaktadır. Türkiye’de ve illerde genel işgücü göstergelerinin temel argümanları İşgücüne Katılım, İşsizlik ve İstihdamdır. Bu kapsamda aşağıdaki tablo Gaziantep İşgücü piyasasının verilerini içermektedir.

Tablo1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

	İşgücüne katılım %	İşsizlik %	İstihdam %
2009	42,8	17,4	35,3
2010	45,4	13,4	39,3
2011	43,4	14,4	37,2
2012	44,2	11,2	39,2
2013	46,8	6,9	43,6

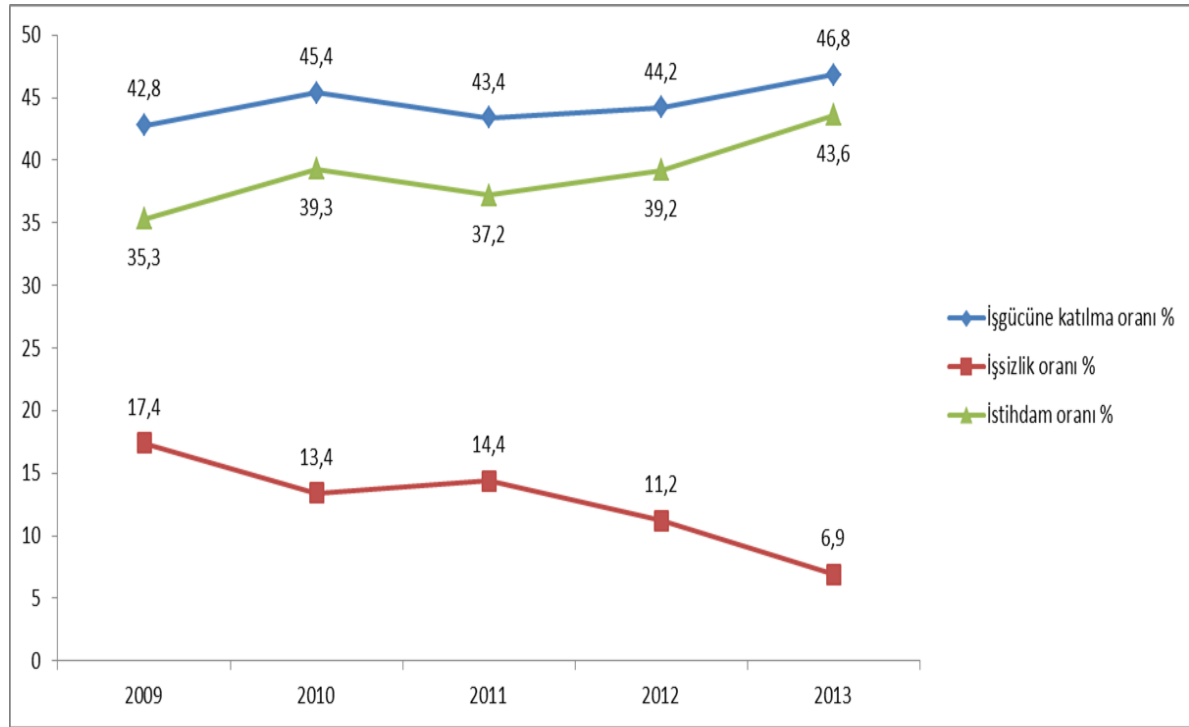
Kaynak: TÜİK

Grafiksel anlamda bakıldığında yıllar itibari ile işgücüne katılım ve istihdam oranları dalgalı bir seyir izlemektedir. İşsizlik oranında ise ekonomik krizin yaşandığı 2011 yılı kapsam dışında bırakılırsa belirgin bir düşüş göze çarpmaktadır. Özellikle 2013 yılı Gaziantep açısından işsizlik oranının en düşük olduğu yıldır ve bu yılda istihdam oranı da 4,4 puan yükselmiştir.

Türkiye’de 2013 yılında işsizlik oranı %9,7, istihdam %45,9 ve işgücüne katılım oranı ise %50,8 olarak gerçekleşmiştir. Gaziantep oranlarına bakıldığında istihdam ve işgücüne katılım açısından ilin Türkiye ortalamalarına yakınlaştığı görülmektedir. İşsizlik oranıyla il Türkiye ortalamasından daha düşük bir seviyeye ulaşma başarısı göstermiştir. Gaziantep’te 2013 yılında işsizlik oranı %6,9 olarak gerçekleşmiştir.

Komşu ülkelerdeki iç savaşlar ve istikrarsızlık yoğun yabancı göçüne maruz kalmış Gaziantep ili için olumsuz etki oluşturmaktadır. Bu ülkelerden gelen insanların çalışmak zorunda kalmasının ildeki kayıt dışı istihdam oranlarını arttırdığı tahmin edilmektedir. Bu nedenle kayıtlı istihdam Gaziantep ilinin potansiyeline göre düşük bir veri vermektedir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

Kaynak: TÜİK

1.2.İŞKUR GÖSTERGELERİ

Bu bölümde Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü bünyesinde gerçekleştirilen kayıtlı işsiz, açık işler, işe yerleştirmeler, mesleki eğitim faaliyetleri ve işsizlik ödeneği konularında veriler verilecek , bu veriler ışığında İl Müdürlüğü faaliyetleri özetlenecektir.

1.2.1.KAYITLI İŞSİZ

Tablo 2 kuruma kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımını göstermektedir. Meslekler itibari ile kuruma en fazla kayıt yaptıran işsizler Beden işçisi(genel) mesleğindedir. Bu mesleğin toplam içerisindeki oranı %13,2'dir. 2013 yılında da ilk sırada yer alan Beden İşçisi(genel) mesleği oran olarak bu yılda %16,2 oranında gerçekleşmiştir. Bu mesleği Temizlik İşçisi ve Büro Memuru(genel) meslekleri takip etmektedir. Yıllar itibari ile ilk üç mesleğin değişmediği görülmektedir.

Kuruma kayıtlı işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre (Ağustos) artış kaydetmiştir. Bu oran kuruma olan başvuruların arttığını ve ilerleyen yıllarda kurumun istihdam alanında daha fazla yer alacağını bir göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013			2014		
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	ORAN	MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	ORAN
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	12279	16,3%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	10076	13,2%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2529	3,3%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2647	3,5%
BÜRO MEMURU (GENEL)	2027	2,7%	BÜRO MEMURU (GENEL)	1785	2,3%
ÖN MUHASEBECİ	1037	1,4%	SATIŞ DANIŞMANI	1194	1,6%
SATIŞ DANIŞMANI	907	1,2%	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1059	1,4%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	900	1,2%	ÖN MUHASEBECİ	1041	1,4%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	847	1,1%	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	1041	1,4%
MUHASEBECİ	551	0,7%	SEKRETER	876	1,1%
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	472	0,6%	ÇAYCI	730	1,0%
REYON GÖREVLİSİ	458	0,6%	BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	624	0,8%
PAZARLAMACI	423	0,6%	HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	587	0,8%
AŞÇI	388	0,5%	REYON GÖREVLİSİ	560	0,7%
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	384	0,5%	MUHASEBECİ	507	0,7%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	348	0,5%	BEKÇİ	475	0,6%
BEKÇİ	337	0,4%	AŞÇI YARDIMCISI	434	0,6%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	330	0,4%	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	433	0,6%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	326	0,4%	PAZARLAMACI	407	0,5%
KURYE	316	0,4%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	402	0,5%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	284	0,4%	AŞÇI	365	0,5%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	238	0,3%	KURYE	331	0,4%
DİĞER MESLEKLER	50165	66,4%	DİĞER MESLEKLER	50801	66,5%
TOPLAM	75546	100,0%	TOPLAM	76375	100,0%

Kaynak: İŞKUR * Ağustos

1.2.2. AÇIK İŞLER

Gaziantep ilinde 2013 yılında toplam açık iş sayısı 28996 kişi olarak gerçekleşmiştir. Yani işyerlerinin 2013 yılında boş olan kontenjanlarını doldurmak amacıyla talep ettiği eleman sayısı 28996 kişidir. 2014 yılının Ocak-Ağustos döneminde bu sayı 16667 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında en fazla açık iş %38,8 oranıyla Beden işçisi(genel) mesleğinde gerçekleşmiştir. Bu mesleğin oransal olarak fazla çıkmasının nedenleri arasında işverenlerin tüm vasıfsız ve nitelik gerektirmeyen işler için bu meslekten açık iş talebinde bulunmaları gösterilebilir.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013			2014*		
MESLEK	AÇIK İŞ	ORAN	MESLEK	AÇIK İŞ	ORAN
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	12455	43,0%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	6477	38,9%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1601	5,5%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2212	13,3%
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	826	2,8%	BÜRO MEMURU (GENEL)	765	4,6%
SATIŞ DANIŞMANI	627	2,2%	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	746	4,5%
VATER MAKİNASI OPERATÖRÜ	560	1,9%	ÖN MUHASEBECİ	448	2,7%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	526	1,8%	SATIŞ DANIŞMANI	414	2,5%
SEKRETER	496	1,7%	BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	413	2,5%
BÜRO MEMURU (GENEL)	457	1,6%	SEKRETER	388	2,3%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	449	1,5%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	185	1,1%
ÖN MUHASEBECİ	422	1,5%	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	150	0,9%
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	420	1,4%	AŞÇI	149	0,9%
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RING/VATER/VARGEL)	370	1,3%	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	148	0,9%
REYON GÖREVLİSİ	364	1,3%	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	146	0,9%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	359	1,2%	KASİYER	145	0,9%
KASİYER	291	1,0%	REYON GÖREVLİSİ	131	0,8%
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	242	0,8%	VATER MAKİNASI OPERATÖRÜ	130	0,8%
ELYAF AÇMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	227	0,8%	FORKLİFT OPERATÖRÜ	128	0,8%
AŞÇI	225	0,8%	AŞÇI YARDIMCISI	113	0,7%
FORKLİFT OPERATÖRÜ	206	0,7%	PAZARLAMACI	111	0,7%
AŞÇI YARDIMCISI	199	0,7%	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RING/VATER/VARGEL)	103	0,6%
Diğer Meslekler	7674	26,5%	Diğer Meslekler	13502	81,0%
TOPLAM	28996	100,0%	TOPLAM	16667	100,0%

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2014 Ocak-Ağustos dönemi içerisinde açık işlerde Temizlik Görevlisi mesleği %13,2 oran ile ikinci ve Büro Memuru(genel) mesleği %4,5 oranla üçüncü sırada yer almaktadır. Yıllar itibari ile İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işveren sayısı artmaktadır ve bu neden açık işlerin gözle görülür bir artış içerisinde olduğunu göstermektedir.

1.2.3. İŞE YERLEŞTİRMELER

İşverenlerin talepleri doğrultusunda açılan açık işlere yerleştirilen eleman sayılarını gösteren tablo aşağıda görülmektedir. İŞKUR tarafından 2013 yılında Gaziantep'te 16230 kişi işe yerleştirilirken bu sayı 2014 yılının Ocak-Ağustos döneminde 9286 kişi olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*)

2013			2014		
MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME	ORAN	MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME	ORAN
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	8087	49,8%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	4625	49,8%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1112	6,9%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1311	14,1%
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	536	3,3%	BÜRO MEMURU (GENEL)	644	6,9%
VATER MAKİNASI OPERATÖRÜ	378	2,3%	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	484	5,2%
BÜRO MEMURU (GENEL)	355	2,2%	BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	313	3,4%
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RING/VATER/VARGEL)	344	2,1%	SATIŞ DANIŞMANI	159	1,7%
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	273	1,7%	SEKRETER	127	1,4%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	242	1,5%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	100	1,1%
REYON GÖREVLİSİ	234	1,4%	VATER MAKİNASI OPERATÖRÜ	66	0,7%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	186	1,1%	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RING/VATER/VARGEL)	65	0,7%
SEKRETER	183	1,1%	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	62	0,7%
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	178	1,1%	REYON GÖREVLİSİ	62	0,7%
ELYAF AÇMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	160	1,0%	HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	60	0,6%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	157	1,0%	ÖN MUHASEBECİ	58	0,6%
KASİYER	143	0,9%	HASTA DANIŞMANI	56	0,6%
SATIŞ DANIŞMANI	141	0,9%	FORKLİFT OPERATÖRÜ	55	0,6%
ÇİLE MAKİNESİ İŞÇİSİ	122	0,8%	PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	51	0,5%
PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	120	0,7%	KASİYER	46	0,5%
ÖN MUHASEBECİ	110	0,7%	AŞÇI YARDIMCISI	38	0,4%
TORBA VE ÇUVAL DİKME MAKİNESİ İŞÇİSİ	107	0,7%	METAL LEVHA İŞLEMECİSİ (BAKIRCI)	34	0,4%
DİĞER MESLEKLER	3062	18,9%	DİĞER MESLEKLER	870	9,4%
TOPLAM	16230	100,0%	TOPLAM	9286	100,0%

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2013 yılında işe yerleştirilen mesleklerin başında %49,8 oranıyla Beden İşçisi(Genel) mesleği gelmektedir ve bu meslek 2014 yılının Ocak-Ağustos döneminde de yine ilk sıradadır. Her iki yılda da Temizlik Görevlisi mesleği ikinci sıradadır. 2014 yılında bu meslekleri Büro Memuru(genel) ve Güvenlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir.

Sanayi ağırlıklı işyerlerinin fazla olduğu Gaziantep'te işe yerleşen elemanların Beden İşçisi(Genel) mesleğinde fazla olmasının sebebi işverenlerin vasıf belirtmeyip tüm imal işlerinde fiziksel yeterliliğe sahip elemanları bu meslek grubu olarak kabul etmeleri şeklinde değerlendirilebilir.

1.2.4. MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

İŞKUR işgücü piyasasının nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak, istihdamı artırmak amacıyla işgücü yetiştirme kursları açmaktadır.

İŞKUR (UMEM) Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezi Projesi Kurslarını, işgücü piyasasının vasıflı eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla düzenlenmektedir. Engelli kurslarıyla engellilerin meslek edinmesini sağlamakta, Girişimcilik kurslarıyla işsiz vatandaşların kendi işlerini kurmalarını hedeflemektedir. İşbaşı Eğitim Programları işsizlere iş tecrübesi kazandırmak işgücü piyasasının vasıflı eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla düzenlenmektedir. Aşağıdaki tablo Gaziantep'te 2014 yılında İŞKUR tarafından düzenlenen kursları göstermektedir.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri

AÇILAN KURS SAYISI	2014*			
	AÇILAN KURS SAYISI	KATILAN KURSİYER SAYISI		
		ERKEK	KADIN	TOPLAM
ENGELLİ KURSU/KOMİSYON KAYNAKLI	7	26	15	41
GAP II/İEP	35	215	61	276
GİRİŞİMCİLİK EĞİTİM PROGRAMI	13	150	158	308
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	254	554	323	877
MEK/ İSTİHDAM GARANTİLİ	7	66	109	175
MEK/İSTİHDAM GARANTİSİZ	15	45	201	246
MEK/ÖZEL POLİTİKA	21	43	352	395
UMEM PROJESİ/İEP	7	41	9	50
UMEM PROJESİ/MEK	5	38	7	45
GENEL TOPLAM	364	1178	1235	2413

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2014 yılının Ocak-Ağustos döneminde en fazla kurs İşbaşı Eğitim Programı kapsamında açılmıştır. Yararlanıcı sayısı açısından da bu kurs 877 kişi ile ilk sıradadır. Mek/Özel politika alanında açılan kurslardan 395 kişi, Girişimcilik eğitimi programı kapsamında açılan kurslardan 308 kişi yararlanmıştır. Bu dönemde toplam 364 kurs açılmış ve bu kurslardan 2413 kişi yararlanmıştır. Bu kurslardan yararlanan kadın sayısı erkek sayısından fazladır. Bu sonuç Gaziantep'te kadınların meslek edinmesi ve işgücü piyasasına kazandırılması açısından önem arz etmektedir.

1.2.5. İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası; bir işyerinde çalışırken, çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybedenlere, uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayarak kendilerinin ve aile fertlerinin zor duruma düşmelerini önleyen, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren, Devlet tarafından kurulan zorunlu bir sigorta koludur.

İşsizlik sigortası, ekonomik büyümenin yanı sıra sosyal gelişmenin sağlanması ve gelirin toplumda adil ve dengeli bir biçimde paylaşılmasını amaçladığı için sosyal devlet olma ilkesinin bir gereğidir.

Aşağıdaki tablo Gaziantep ilinin 2014 yılında işsizlik ödeneğine hak kazananların listesini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler

2014	
MESLEK	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAKEDENLER
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1425
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	292
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	247
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	213
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	162
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	158
BÜRO MEMURU (GENEL)	149
SATIŞ DANIŞMANI	126
ÖN MUHASEBECİ	125
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	125
MUHASEBECİ	103
PAZARLAMACI	85
SEKRETER	68
BEKÇİ	62
FORKLİFT OPERATÖRÜ	62
VATER MAKİNASI OPERATÖRÜ	61
AŞÇI	60
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	58
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	57
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RING/VATER/VARGEL)	50
DİĞER MESLEKLER	3179
TOPLAM	6867

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenler incelendiğinde en fazla ödeneği %20,7 oran ile Beden İşçisi(genel) mesleğindeki kişiler hak etmiştir. Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah

mesleğindeki kişilerin hak etme oranı %4,2 ve Temizlik Görevlisi mesleğindeki kişilerin hak etme oranı %3,5'tir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

2.1. AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 20124 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509, Gaziantep ilinde 3435 işyerine yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 6” kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılama Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kısıtları dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

⁶ Soru Formu Ek 1’de verilmiştir.

2.2 İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

2.2.1. İŞYERİ VERİLERİ

Bu bölümde işyerleriyle ilgili çeşitli özellikleri içeren tablo ve grafikler verilmektedir. İşyerlerinin yapısal ve sosyal özelliklerini de içeren tablo ve grafikler Gaziantep işgücü piyasasını değişik açılarla inceleme imkanı sunmaktadır.

Aşağıdaki tablo sektörlere göre işyeri oranlarını göstermektedir. Buna göre Gaziantep'te ki işyerlerinin %31,7'si İmalat sektöründedir. Bu sektörü %23,5'lik oranla Toptan Ve Perakende Ticaret ve %16,9'luk oranla İnşaat sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör toplam oranın %72,1'ini oluşturmaktadır ve Gaziantep için ana sektörlerdir.

Tablo 7: Sektörlere Göre İşyeri Sayısı Oranları

SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERİ SAYILARI	GENEL TOPLAM
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,5%
İmalat	31,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,3%
İnşaat	16,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	23,5%
Ulaştırma ve depolama	6,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3,7%
Bilgi ve iletişim	0,6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2,8%
Eğitim	2,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	1,9%
TOPLAM	100%

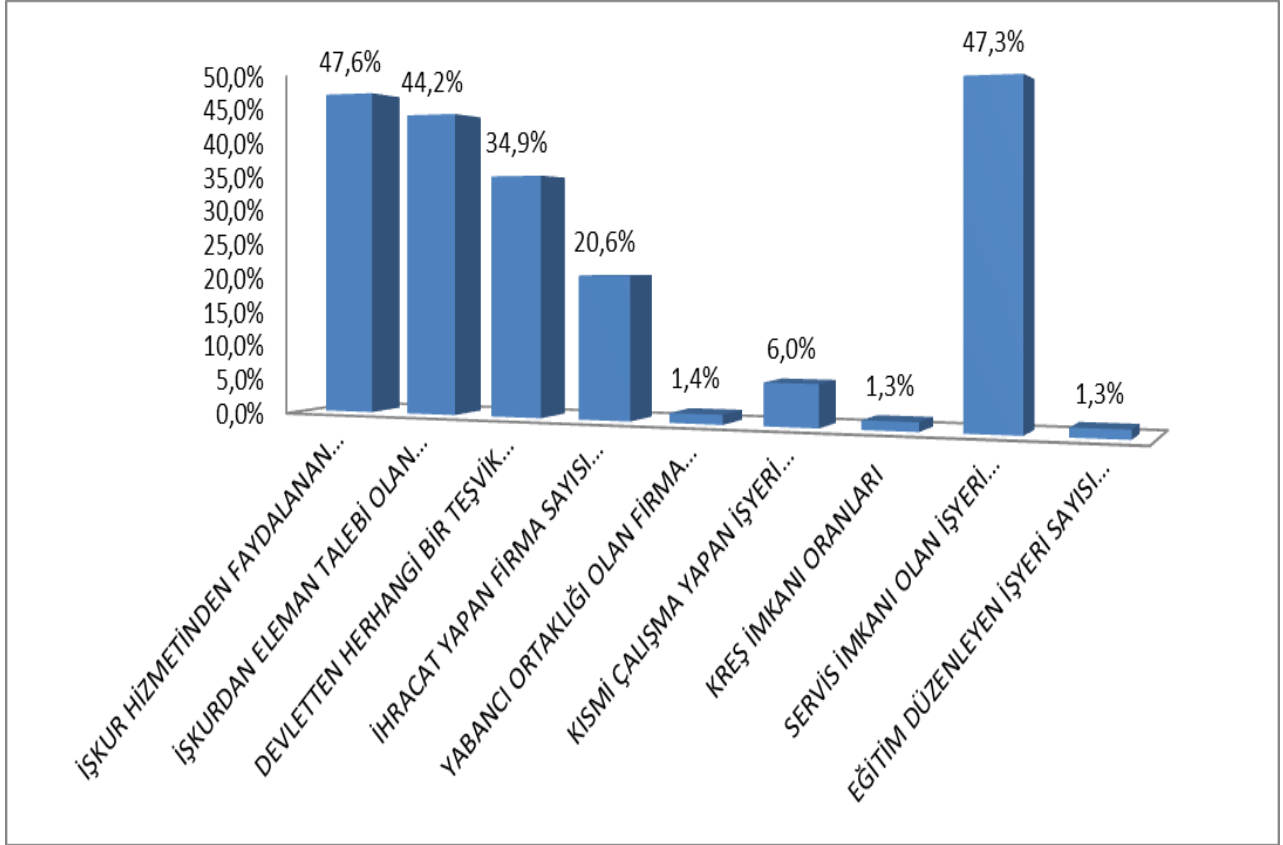
Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Sektörlere göre işyeri sayılarına ait oranlara bakıldığında bir önceki yıla oranla İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde azalış, İnşaat sektöründe artış yaşandığı görülmüştür.

Aşağıdaki grafik Gaziantep'te ki işyerlerinin genel özelliklerini göstermektedir. Gaziantep'te İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin oranı %47,6'dır. İŞKUR'dan eleman talep eden firmaların oranı ise %44,2'dir. Devletten herhangi bir teşvik alan

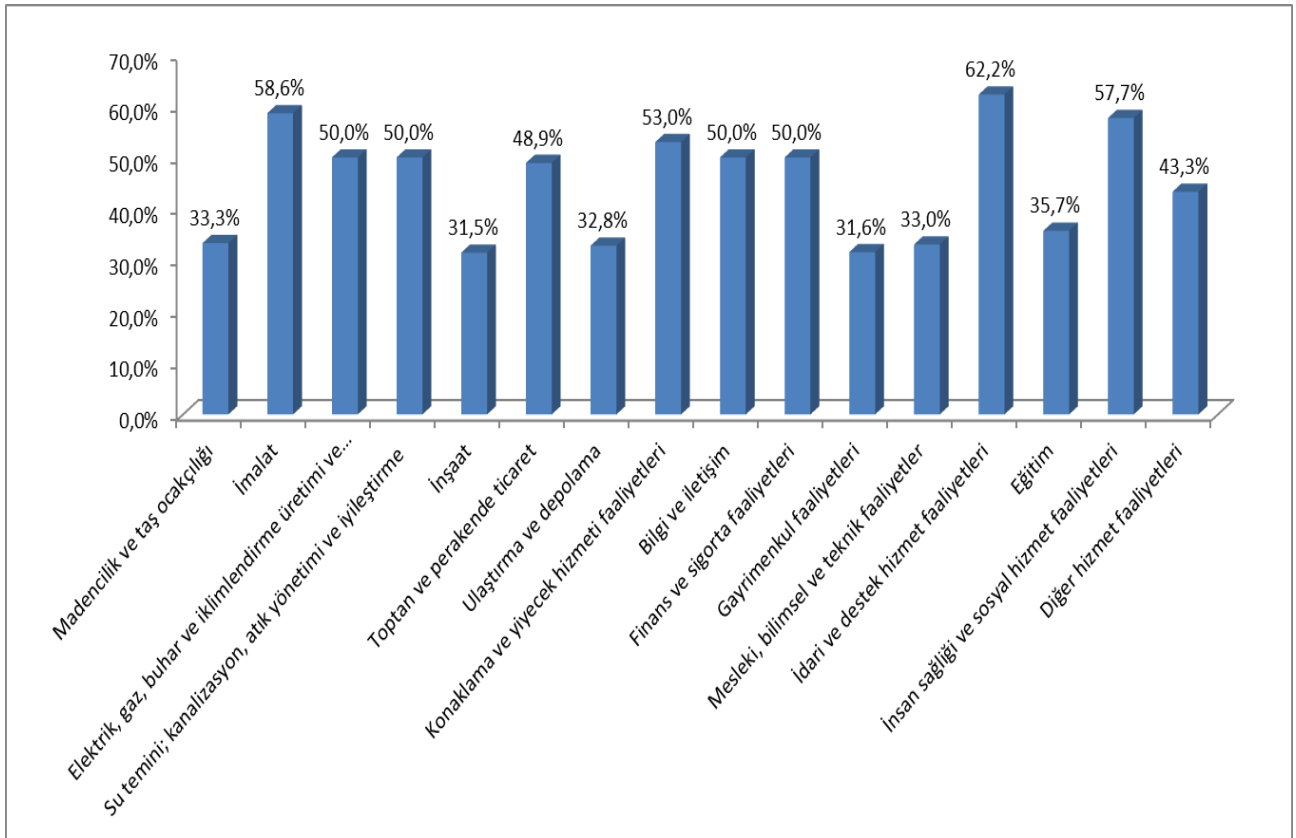
firmaların oranı %34,9, ihracat yapan firma oranı %20,6, yabancı ortağı olan firmaların oranı %1,4'tür. Gaziantep'te ki firmaların yaklaşık yarısı işçilerine servis imkanı sunmaktadır. Elemanlarına eğitim ve kreş imkanı sunan firmalar %1,3 ile aynı orana sahiptirler.

Grafik 2: İşyeri Özellikleri

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Grafik 3: Sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranları

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

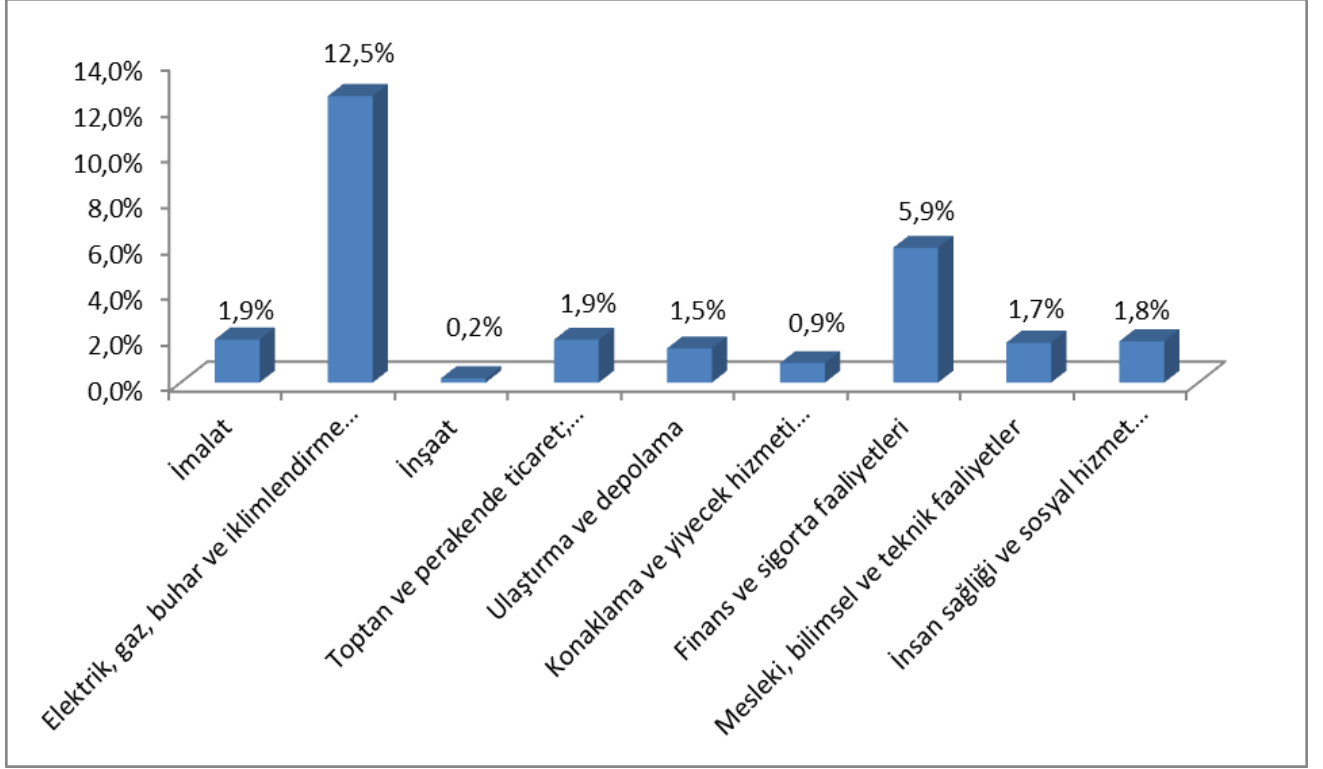
Grafik 3 sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranlarını göstermektedir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanan sektörler içerisinde en yüksek oran %62,2 ile İdari Ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri sektörüne aittir. Bu sektörü %58,6 ile İmalat ve %57,7 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir. İŞKUR hizmetlerinden en az yararlanan sektörler ise %31,5 ile İnşaat, %31,6 ile Gayrimenkul Faaliyetleri ve %32,8 ile Ulaştırma ve Depolamadır.

Yıllar itibari ile İŞKUR hizmetlerinden yararlanan firma sayısında artış görülmektedir. Hem sektörler bazında hem de mesleki anlamda hizmet alan firmaların sayısında artış olması kurumsal anlamda tüm firmalara ulaşmayı amaçlayan İŞKUR açısından olumlu bir referanstır.

Sektörlere göre yabancı ortağı olan işyerleri grafik 4'te gösterilmiştir. 2014 Ocak-Ağustos dönemi baz alındığında sayısal bazda en fazla yabancı ortağı olan sektörler İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleridir. Oransal bazda bakıldığında Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme sektörü %12,5'lik oranıyla ilk sıradadır. Oransal olarak en düşük yabancı ortaklığı bulunan sektör İnşaat sektörüdür.

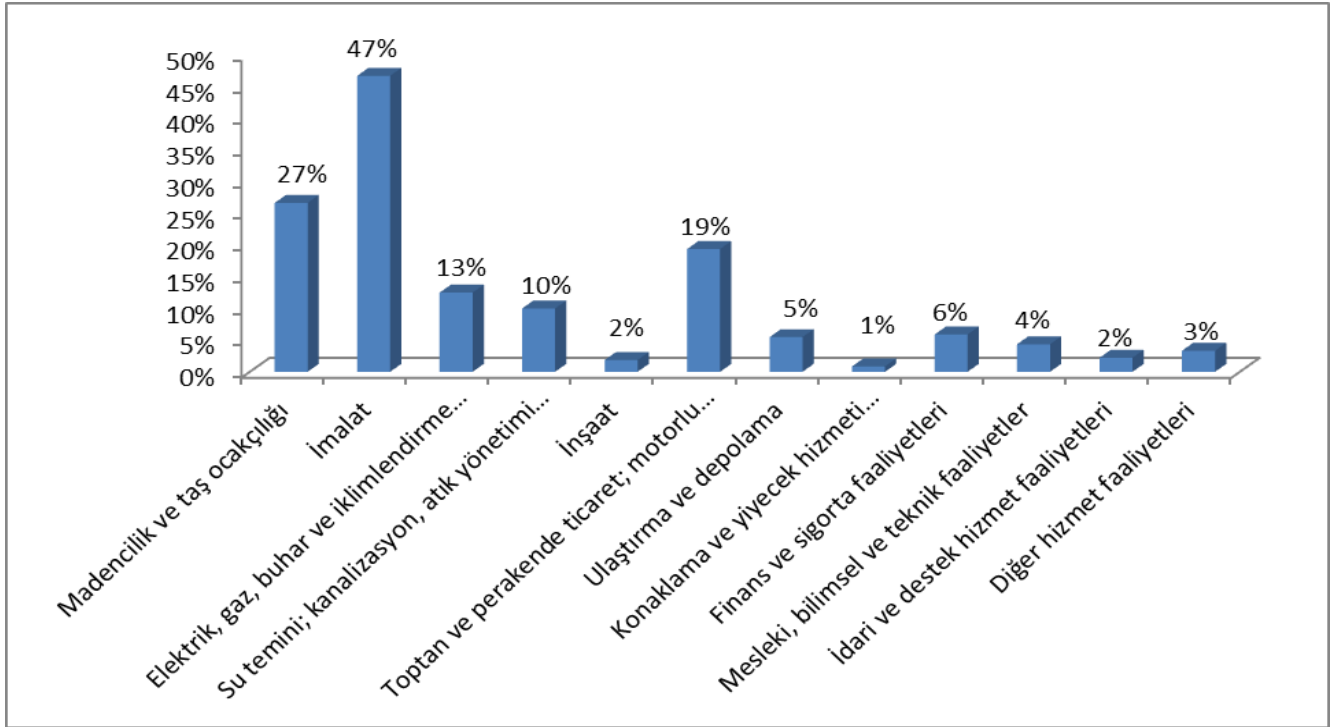
Gaziantep'te yabancı ortaklık konusunda firmalar düşük oranlara sahiptirler. Özellikle en fazla şirketin bulunduğu imalat sektöründe aile şirketlerinin fazlalığı ile birlikte yabancı ortaklık anlayışının ilde uygulanmadığı görülmektedir.

Grafik 4: Sektörlere göre yabancı ortaklığı olan işyeri sayısı oranları

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Grafik 5: Sektörlere göre ihracat yapan işyeri sayısı oranları

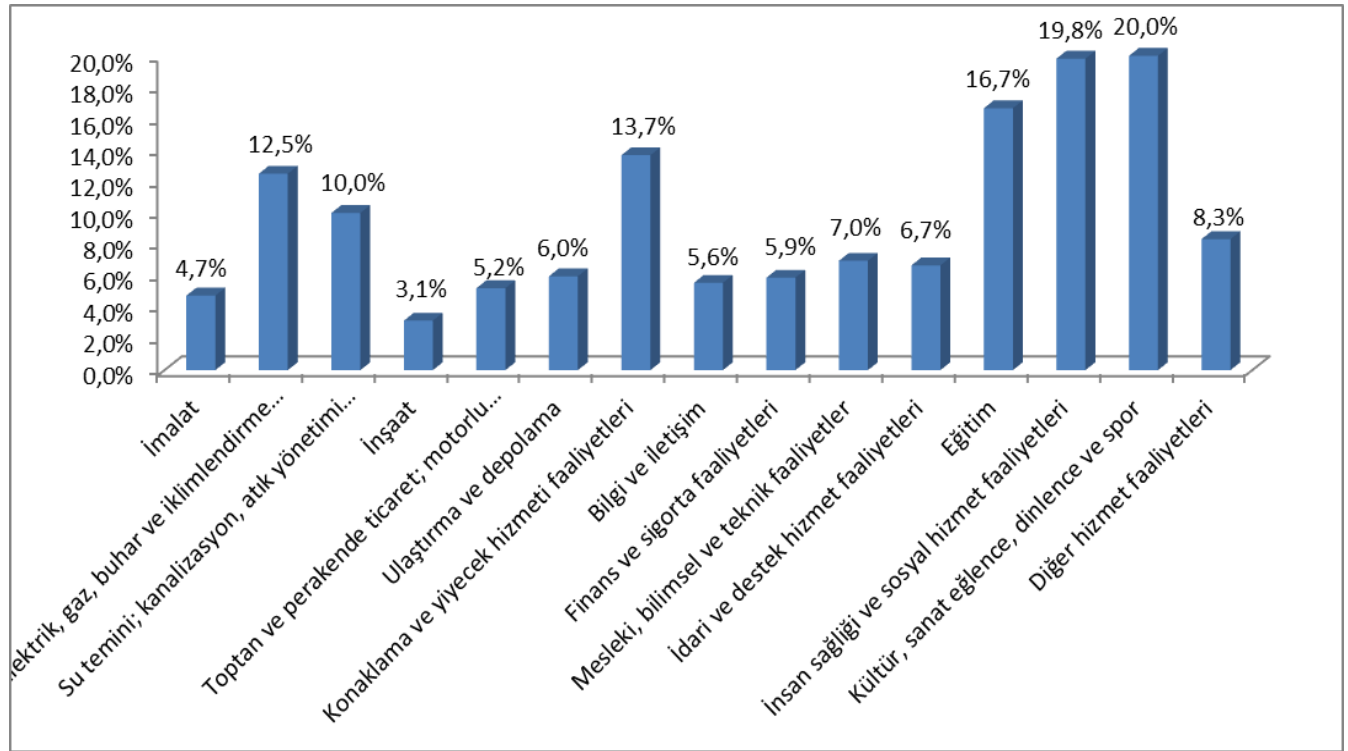

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

İhracat yapan firmaların sektörlere göre dağılımını gösteren grafik 5'te İmalat sektörünün %47 ile ilk sırayı aldığı görülmektedir. Gaziantep sanayisinin büyük bölümünü oluşturan İmalat firmalarının yaklaşık yarısı ihracata dayalı çalışmaktadır. Gaziantep'te ihracat yapan firmaların çoğu özellikle Halı ve Gıda imatlarıyla sadece Gaziantep'in değil aynı zamanda Türkiye'nin ihracatına da yön vermektedir. İmalat sektörünü oransal olarak sırasıyla %27 ile Madencilik Ve Taş Ocakçılığı⁷ ve %19 ile Toptan Ve Perakende Ticaret sektörleri izlemektedir. İhracatın en az olduğu sektörler sırasıyla %1 oranı ile Konaklama Ve Yiyecek Faaliyetleri ile %2 oranları ile İnşaat ve İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

⁷ Bu sektördeki toplam işyeri sayısı 15 ve ihracat yapan işyeri sayısı 4'tür. Firma sayısının azlığı sebebiyle oransal anlamda bu sektör fazla sonuç içermektedir.

Grafik 6: Sektörlere Göre Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı Oranları

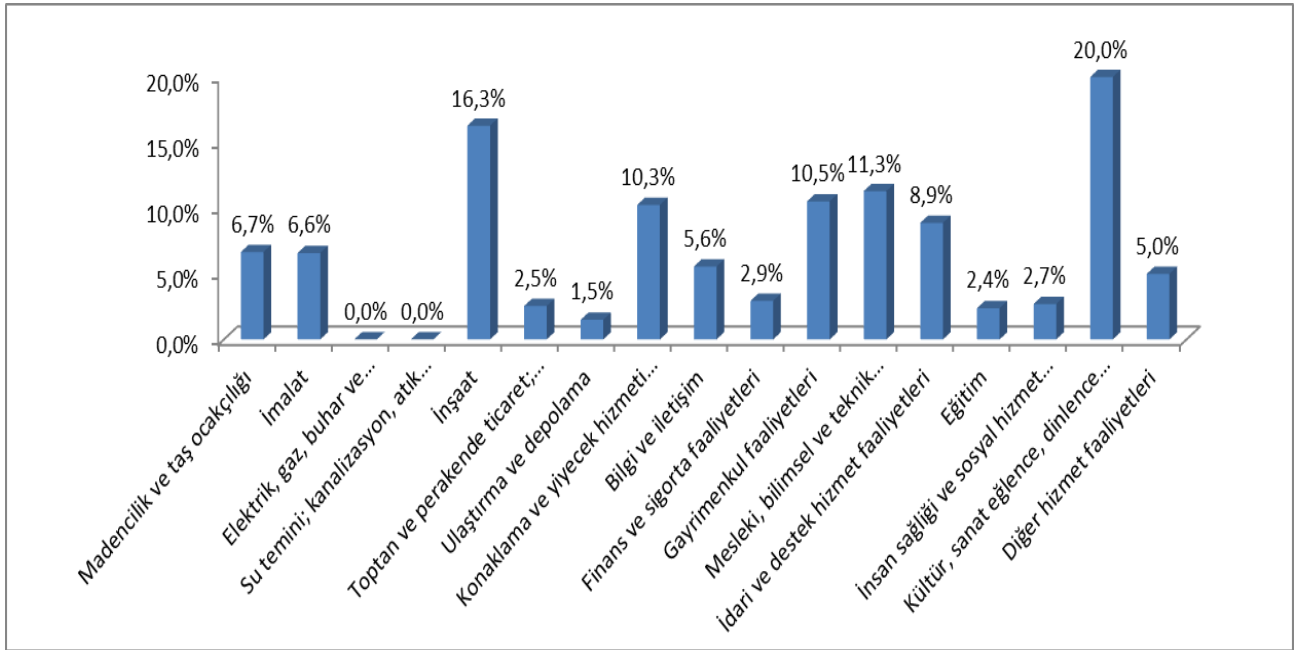

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Part-time çalışma, “işçi ile işveren arasında karşılıklı anlaşma ile oluşan ve normal iş süresinden az olan düzenli çalışma” olarak tanımlanabilir. 4857 sayılı İş Kanunu’nun 13. maddesinde göre part-time çalışma; işçinin normal haftalık çalışma süresinin, tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan emsal işçiye göre önemli ölçüde daha az belirlenmesi durumudur.

Gaziantep’in iyi bir sanayi kenti olması nedeniyle Part time çalışma ilde çok rağbet görmeyen bir çalışma şeklidir. Bu nedenle Part time çalışma oranı en düşük olan sektörler %3,1 oran ile İnşaat ve %4,7 oran ile İmalat sektörleridir. Bu çalışma şeklinin en fazla görüldüğü sektörler %20 ile Kültür, Sanat Ve Eğlence, %19,8 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve %16,7 ile Eğitim sektörleridir.

Grafik 7: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Mevsimlik işler, faaliyetin sadece yılın belirli bir döneminde sürdürüldüğü veya tüm yıl boyunca çalışılmakla birlikte, faaliyetin yılın belirli dönemlerinde yoğunlaştığı işyerlerinde yapılan işler olarak tanımlanabilir.

Grafik 7 Gaziantep'te Mevsimlik İşçi çalıştıran işyerlerinin sektörlerini göstermektedir. Kültür, Sanat ve Eğlence sektörü %20 oranla Mevsimlik İşçi çalıştırmaktadır. Bu sektörü %16,3 oranıyla İnşaat ve %11,3 oranıyla Mesleki, Bilimsel ve Teknik Eğitim Faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Mevsimlik İşçi çalıştırma oranı en düşük olan sektörler ise %1,5 ile Ulaştırma ve Depolama ve %2,4 ile Eğitim sektörleridir. Sayısal bazda en çok Mevsimlik İşçi çalıştırma işyerlerinin fazlalığı nedeniyle İmalat ve İnşaat sektörlerinde gerçekleşmektedir.

Tablo 8: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları

KURULUŞ YILLARINA GÖRE İŞYERLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	GENEL TOPLAM
Madencilik ve taş ocaklığı	13,3%	53,3%	20,0%	6,7%	6,7%	0,0%	100,0%
İmalat	18,5%	22,8%	20,2%	17,3%	9,5%	11,8%	100,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	37,5%	25,0%	12,5%	0,0%	0,0%	25,0%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	40,0%	40,0%	10,0%	0,0%	10,0%	0,0%	100,0%
İnşaat	32,4%	35,2%	15,9%	9,3%	4,4%	2,8%	100,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	16,8%	26,1%	22,1%	13,5%	11,4%	10,2%	100,0%
Ulaştırma ve depolama	23,4%	30,3%	20,4%	11,9%	8,5%	5,5%	100,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	26,5%	29,9%	17,1%	10,3%	6,0%	10,3%	100,0%
Bilgi ve iletişim	33,3%	27,8%	22,2%	5,6%	5,6%	5,6%	100,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	5,9%	26,5%	11,8%	14,7%	11,8%	29,4%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	15,8%	42,1%	21,1%	5,3%	5,3%	10,5%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	40,0%	40,0%	9,6%	9,6%	0,0%	0,9%	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	35,6%	44,4%	5,6%	7,8%	5,6%	1,1%	100,0%
Eğitim	29,8%	32,1%	11,9%	13,1%	8,3%	4,8%	100,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	32,4%	40,5%	11,7%	7,2%	6,3%	1,8%	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	40,0%	20,0%	20,0%	0,0%	0,0%	20,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	21,7%	26,7%	11,7%	11,7%	13,3%	15,0%	100,0%
GENEL TOPLAM	23,2%	28,9%	18,2%	13,0%	8,3%	8,4%	100,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Tablo 8’de kuruluş yıllarına göre işyerlerinin sektörel dağılımı görülmektedir. Kuruluş yılları itibari ile en yaşlı sektörler %29,4 oranıyla Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörü ile %25 oran ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Faaliyetleri sektörleridir.

Sektörlere göre en genç işyerleri %40 oranlarıyla Su Temini, Kanalizasyon Ve Atık Yönetimi Sektörü, Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler Ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme Ve Spor sektörleridir.

Gaziantep’te ki firmaların %23,2’si 0-4 yaş aralığında, %28,9’u 5-9, %18,2’si 10-14 yaş aralığındadır. Dikkat edilirse Gaziantep’te ki işyerlerinin yarıdan fazlası 10 yıla ulaşmamış yeni sayılabilecek işyerleridir. Gaziantep’te ki girişimcilik faaliyetlerinin fazla olması kurulan işyeri sayısının fazlalığından anlaşılabilir. Özellikle sanayi ve ticaret alanında başarı yakalamış işyerlerinin fazlalığı yeni işyeri açma konusunda Gaziantep’li girişimcilere ilham kaynağı olmaktadır. Ayrıca büyüme potansiyeli nedeniyle genç işyeri sayısının fazlalığının -ekonomik koşulların olumlu gitmesi şartıyla- uzun vadede işgücü piyasasına olumlu yansıtacağı düşünülmektedir.

2.2.2. MEVCUT İSTİHDAM

Bu başlıkta çalışanların sektörlere göre dağılımı çalışan sayısı oranları ve meslek gruplarıyla ilgili bilgiler yer almaktadır.

Sektörlere göre çalışan sayılarının oranlarına bakıldığında en fazla çalışanın İmalat sektöründe olduğu görülmektedir. Gaziantep'te ki çalışanların %51,6'sı İmalat sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde çalışmaktadır. Çalışanların %13,8'i Toptan Ve Perakende Ticaret ve %9,3'ü İnşaat sektöründeki işyerlerinde çalışmaktadır. Oran olarak en az çalışma Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektöründedir. Bu sektörü Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektörü takip etmektedir.

Tablo 9: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları

SEKTÖRLER	ÇALIŞAN SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI ORANLARI
Madencilik ve taş ocakçılığı	224	0,2%
İmalat	76170	52,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	414	0,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	292	0,2%
İnşaat	13536	9,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	20162	13,8%
Ulaştırma ve depolama	6806	4,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2650	1,8%
Bilgi ve iletişim	401	0,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	969	0,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	418	0,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1521	1,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10847	7,4%
Eğitim	3181	2,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6365	4,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	39	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1669	1,1%
GENEL TOPLAM	145664	100,0%

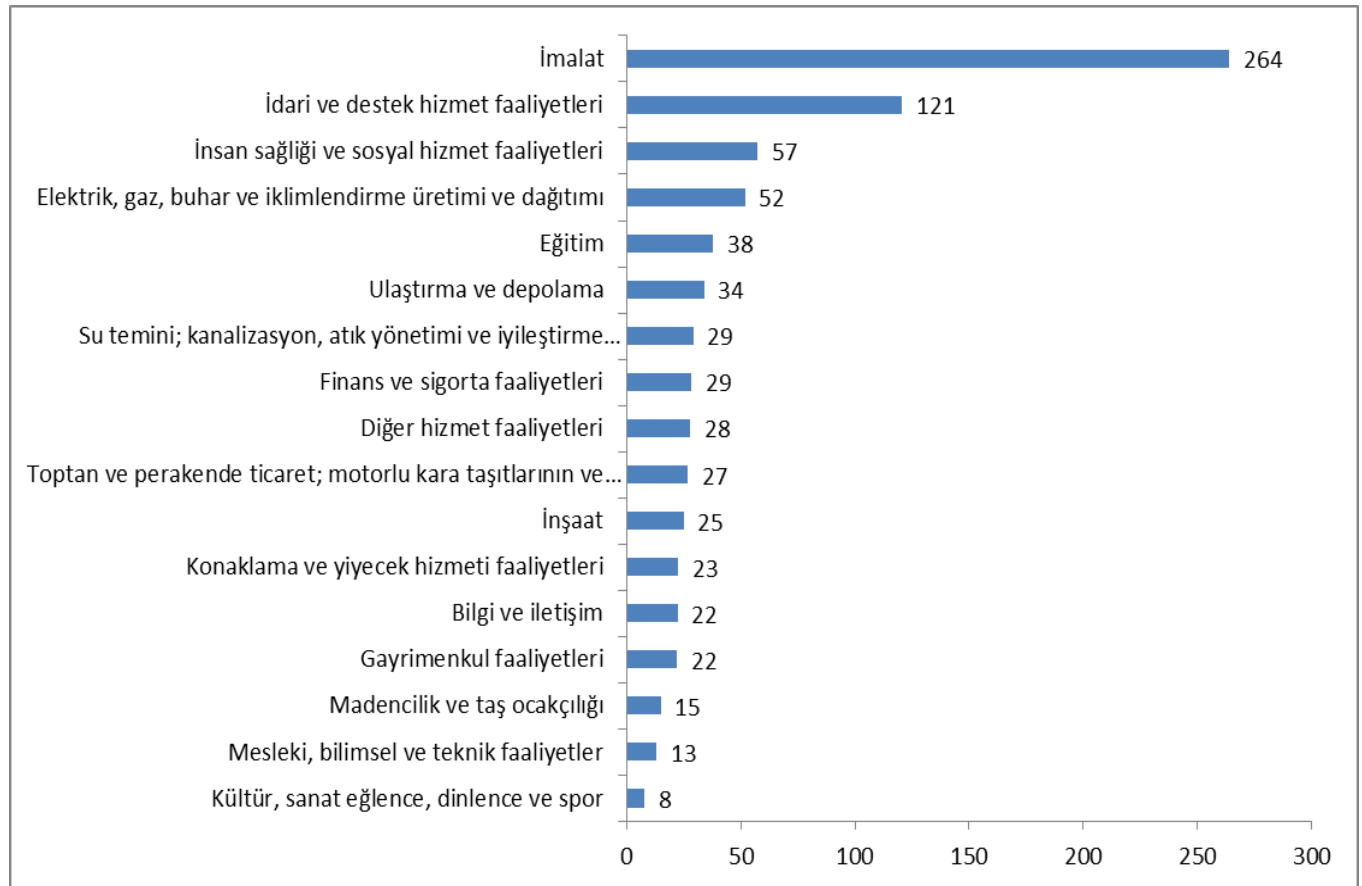
Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Grafik 8'de ise sektörlere göre ortalama çalışan sayısı oranlarını göstermektedir. Gaziantep'te sektörler itibari ile en fazla çalışan İmalat sektöründe görülmektedir. İmalat sektöründeki her bir işyerinde ortalama 264 kişi çalışmaktadır. İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe ortalama 121 ve İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe ortalama 57 kişi çalışmaktadır. Çalışan sayısı ortalaması en düşük olan sektörler 8

çalışan ortalamasıyla Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektörü ile 13 çalışan ortalaması ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektörüdür.

Dikkat edildiğinde insanlara belli alanlarda hizmet üreten sektörlerin çalışan sayısı ortalamaları yüksektir. İmalat sektörü ise üretim ağırlıklı işyerlerinin oluşturduğu bir sektör olması ve çalışılan satış kalemlerinin genişliğinden dolayı çalışan sayısı oranı fazla olan bir sektördür.

Grafik 8: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayısı Oranları

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Çalışanların sektörlerde cinsiyete göre dağılımını gösteren tablo 10'da erkek çalışanların oransal olarak fazlalığı dikkat çekmektedir. Gaziantep'te çalışanların %88,5'i erkek, %11,5'i kadındır. Sektörler itibari ile erkek çalışan oranının en fazla olduğu sektör %98,6 oran ile Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi sektörüdür. Erkeklerde bu sektörü %95,5 ile İnşaat takip etmektedir. Kadın çalışan oranının en fazla olduğu sektörler %48,5 oran ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve %43,5 oran ile Eğitim'dir.

Genel itibari ile Gaziantep'te İmalat ve Ticaret sektörlerindeki işyerlerinin fazlalığı kadın çalışan sayısında düşüşe neden olmakta ve kadın çalışan oranını düşürmektedir. Yinede Gaziantep'te son yıllarda kadın çalışan sayısının arttığı bir gerçektir. Özellikle Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu il Müdürlüğü'nün çeşitli paydaşlarla ortaklaşa düzenlediği kadın istihdamını geliştirme projeleri başarılı sonuçlar almış ve kadınların işgücüne katılım oranlarını yıllar itibari ile arttırmıştır.

Tablo 10: Çalışanların Cinsiyete göre Sektörel Dağılım Oranları

SEKTÖRLER	ERKEK ÇALIŞAN ORANI	KADIN ÇALIŞAN ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	93,3%	6,7%
İmalat	93,7%	6,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve	98,6%	1,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme	92,8%	7,2%
İnşaat	95,5%	4,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtları	85,3%	14,7%
Ulaştırma ve depolama	94,1%	5,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	84,9%	15,1%
Bilgi ve iletişim	64,8%	35,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	76,3%	23,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	91,1%	8,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	76,7%	23,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	82,6%	17,4%
Eğitim	56,5%	43,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	51,5%	48,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	84,6%	15,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	74,5%	25,5%
GENEL TOPLAM	88,5%	11,5%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Çalışanların meslek gruplarına göre ve cinsiyete göre dağılım oranları incelendiğinde erkeklerde en fazla çalışılan meslek grubu %97,7 ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Personel Meslek Mensupları ve %97,5 ile Yöneticiler Meslek gruplarıdır. Erkeklerin genel toplam içerisindeki oranı %88,1'dir.

Kadınlarda %36,1 oranı ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve %34,6 ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grupları ilk sıralarda gelmektedir. Meslek gruplarına göre çalışan kadınların toplam oranı %11,9'dur.

Genel toplama bakıldığında meslek mensuplarının %38,9'unu Tesis Ve Makine Operatörleri ve %16,4'ünü Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar oluşturmaktadır.

Tablo 11: Çalışanların Meslek Gruplarına göre ve Cinsiyete göre Dağılım Oranları

MESLEK	ERKEK	KADIN	GENEL TOPLAM
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	88,5%	11,5%	6,7%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	65,4%	34,6%	9,2%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	80,6%	19,4%	13,8%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	84,0%	16,0%	0,1%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	91,8%	8,2%	6,8%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	63,9%	36,1%	16,4%
TEKNİSYENLER, TEKNİKLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	97,7%	2,3%	6,4%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	81,8%	18,2%	38,9%
YÖNETİCİLER	97,5%	2,5%	1,6%
GENEL TOPLAM	88,1%	11,9%	100,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Tablo 12 cinsiyete göre çalışılan mesleklerin sayısal bazda sıralanmış halini içermektedir. Buna göre genel toplamda Gaziantep’te en çok çalışılan meslek Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgaah mesleğidir. Bu mesleği sırasıyla Temizlik Görevlisi ve Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü takip etmektedir.

Erkeklerde en fazla çalışılan meslek de Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgaah mesleğidir. Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü ve İmal İşçisi meslekleri de yine erkeklerin en fazla çalıştığı mesleklerdir. İlde Erkek çalışan fazlalığı olmasından dolayı meslekler genel toplamdaki mesleklerle paralellik göstermektedir.

Kadınlarda en fazla çalışılan meslekler Temizlik Görevlisi, Büro Memuru(genel) ve Satış Danışmanı meslekleridir.

Tablo 12: Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler

GENEL TOPLAM	ERKEK	KADIN
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	BÜRO MEMURU (GENEL)
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	İMAL İŞÇİSİ	SATIŞ DANIŞMANI
İMAL İŞÇİSİ	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	MUHASEBECİ
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	SEKRETER
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RING/VATER/VARGEL)	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RING/VATER/VARGEL)	HEMŞİRE
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	İMAL İŞÇİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	HASTA DANIŞMANI
SATIŞ DANIŞMANI	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	KASİYER
BÜRO MEMURU (GENEL)	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	HALI DESİNATÖRÜ

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

2.2.3. AÇIK İŞ VERİLERİ

2014 yılı Gaziantep İşgücü Piyasası Araştırmasına cevap veren işyerleri arasındaki en fazla açık iş⁸ sektörler bazında %54,4 oran ile İmalat Sanayinde görülmektedir. Bu sektörü %14,6'lık oranıyla Toptan ve Perakende Ticaret ile %8,7 oranıyla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Açık işin en az olduğu sektörler Gayrimenkul Faaliyetleri ve Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtım sektörleridir.

Açık iş sayısının verilen açık iş ile çalışanların toplamına bölünmesiyle oluşan açık iş oranında ise Su temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü⁹ %11,5 ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü %4,5 oranıyla Bilgi ve İletişim sektörü takip etmektedir.

Gaziantep'te ki toplam açık iş oranı %2,2 olarak gerçekleşirken bu oran Türkiye genelinde %2,7'dir.

Tablo 13: Sektörlere göre açık iş oranı

SEKTÖRLER	TOPLAM AÇIK İŞ SAYISI	AÇIK İŞ DAĞILIMI	AÇIK İŞ ORANI
İmalat	1756	54,4%	2,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	4	0,1%	1,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	38	1,2%	11,5%
İnşaat	149	4,6%	1,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	472	14,6%	2,3%
Ulaştırma ve depolama	98	3,0%	1,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	70	2,2%	2,6%
Bilgi ve iletişim	19	0,6%	4,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	25	0,8%	2,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	4	0,1%	0,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	34	1,1%	2,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	280	8,7%	2,5%
Eğitim	35	1,1%	1,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	208	6,4%	3,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	35	1,1%	2,1%
GENEL TOPLAM	3227	100,0%	2,2%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

⁸ Açık iş yeni yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren, bu pozisyon için, kurum dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif olarak adım atmaktadır ve daha fazla adım atmaya da hazırdır ve bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında işyerleri ziyaret edildiğinde mevcut olan açık işler derlenmiştir.

⁹ Bu sektörün açık iş oranının fazla çıkmasının nedeni ildeki işyeri sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır.

Gaziantep'te cinsiyete göre açık işler, "cinsiyet fark etmez" seçeneği göz ardı edilerek incelendiğinde erkeklerdeki açık iş oranının %1,4 ve kadınlardaki açık iş oranının %1,2 olduğu görülmektedir. Genel toplamda ise Gaziantep'te ki açık iş oranı %2,2'dir.

Tablo 14: Cinsiyete göre açık iş oranı

Cinsiyet	Toplam Acik Is Sayisi	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
KADIN	206	16753	1,2%
ERKEK	1850	128912	1,4%
Genel Toplam	3227	145664	2,2%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Açık işlerin sektörel dağılımı tablo 15'te belirtilmiştir. Sayısal bazda en fazla açık iş veren işverenler İmalat sektörü ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindedir. Açık işler konusunda lokomotif durumda olan iki sektör toplam açık işlerin üçte ikisini oluşturmaktadır. Sayısal olarak düşük olmasına rağmen oransal olarak Su temini; Kanalizasyon Ve Atık Yönetimi sektörü %40 oranıyla ilk sırada yer almaktadır. İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü oransal olarak yine ilk sıralarda yer alan sektörlerdir.

Genel toplamda işgücü piyasası araştırmasına katılan işverenlerin %19,4'ü yani her 5 işverenden 1'i açık iş talebinde bulunmuştur.

Tablo 15: Açık işi olan işverenlerinin sektörel dağılımı

SEKTÖRLER	AÇIK İŞ İŞVEREN SAYISI	İŞVEREN SAYISI	AÇIK İŞ VERME ORANI
İmalat	249	1012	24,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	1	8	12,5%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4	10	40,0%
İnşaat	58	541	10,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	155	749	20,7%
Ulaştırma ve depolama	24	201	11,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	26	117	22,2%
Bilgi ve iletişim	4	18	22,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	4	34	11,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	2	19	10,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16	115	13,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15	90	16,7%
Eğitim	14	84	16,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	30	111	27,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	16	60	26,7%
GENEL TOPLAM	618	3194	19,4%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Tablo 16: Sektörlere ve işyerlerinin yaşına göre açık iş oranları

SEKTÖRLER	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
İmalat	21%	25%	22%	26%	20%	34%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	0%	0%	100%	*	*	0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliy	25%	50%	100%	*	0%	*
İnşaat	6%	15%	7%	12%	17%	20%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve n	21%	18%	21%	15%	29%	24%
Ulaştırma ve depolama	4%	10%	27%	13%	6%	9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	26%	29%	5%	8%	29%	33%
Bilgi ve iletişim	33%	20%	25%	0%	0%	0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0%	11%	25%	20%	0%	10%
Gayrimenkul faaliyetleri	0%	25%	0%	0%	0%	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15%	11%	18%	18%	*	0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19%	20%	20%	0%	0%	0%
Eğitim	12%	26%	20%	9%	14%	0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	28%	27%	23%	50%	14%	0%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	0%	0%	0%	*	*	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	23%	31%	57%	43%	13%	0%
GENEL TOPLAM	16%	20%	20%	20%	20%	26%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Tablo 16’da açık iş veren sektörlerdeki işyerlerinin yaş özellikleri gösterilmektedir. 0-4 ve 5-9 yıllık işyerlerinin açık iş verme oranlarının daha fazla olduğu söylenebilir. Sektörlerin kendi içerisindeki ortalamalarına bakıldığında 25 yaş ve üzerinde olan işyerlerinin açık iş verme oranlarının diğer yaştaki işyerlerine göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Sektörlere göre işyerlerinin eleman temin ederken elemanlarını hangi yollarla aradıkları ile ilgili bilgiler Tablo 17’de verilmiştir. Buna göre eleman arayan işyerlerinin sektörlerine bakıldığında İŞKUR ile eleman arayan işyerlerinin en fazla Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve İmalat sektörlerinde yer aldığı görülmektedir. Buna karşın en az Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtım Ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektörleridir.

İŞKUR son yıllarda çok büyük atılımlar gerçekleştirmek suretiyle hemen hemen her sektördeki işyerlerine ulaşmayı ve istihdamı tüm sektörler yaymayı hedeflemektedir. Özellikle İmalat sektöründeki işyerlerinin İŞKUR aracılığıyla eleman temin etmesi hem işverenler açısından hem de iş arayanlar açısından kolaylık teşkil etmekte ve doğru işe doğru eleman temin edilmesini sağlamaktadır.

Diğer arama kanallarına baktığımızda Gazete ilanı vb yollarla eleman arayan birinci sektör %23,9 oranıyla İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Akraba-Eş-Dost kanalıyla eleman arayan birinci sektör %60 oranıyla İmalat Sosyal Medya Kanalıyla eleman arayan sektör %100,0 oranıyla Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, İstihdam Büroları kanalıyla eleman arayan birinci sektör %100,0 Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımıdır.

Tablo 17: Sektörlere göre arama kanallarının dağılımı

SEKTÖRLER	İŞKUR ARACIĞIYLA	GAZETE-İLAN VB	AKRABA- EŞDOST	SOSYAL MEDYA	İSTİHDAM BELİRTİLERİ
İmalat	81,9%	15,3%	60,0%	13,1%	1,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliy	100,0%	0,0%	7,9%	0,0%	0,0%
İnşaat	52,3%	13,4%	59,1%	11,4%	2,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve n	66,5%	7,3%	15,1%	5,6%	3,5%
Ulaştırma ve depolama	45,9%	0,3%	3,0%	1,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	60,0%	0,3%	3,4%	0,0%	8,8%
Bilgi ve iletişim	31,6%	0,0%	0,7%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	92,0%	0,2%	0,1%	3,1%	1,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,3%	0,2%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	47,1%	0,8%	1,4%	0,9%	7,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	98,6%	23,9%	4,3%	29,1%	0,0%
Eğitim	31,4%	0,0%	1,2%	1,6%	3,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	72,6%	21,2%	8,2%	21,7%	12,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	40,0%	0,2%	0,8%	1,3%	0,0%
GENEL TOPLAM	43,0%	11,1%	32,6%	12,3%	1,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımını gösteren Tablo 18’de kadın oranının en yüksek olduğu sektör Eğitim’dir. Erkeklerde en yüksek oranın görüldüğü sektör ise Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi sektörüdür¹⁰.

Açık işlerin sayısal bazda en fazla görüldüğü İmalat sektöründe kadın oranı %4 iken erkek oranı %62,4 seviyesindedir. İkinci sırada gelen Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe ise kadınların oranı %11,3, erkeklerin oranı %55’dir.

Genel toplama bakıldığında işyerlerinin vermiş oldukları toplam açık işlerde kadın oranı %6,4 olarak gerçekleşirken erkek oranı %57,3 olarak görülmektedir.

Tablo 18: Açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımı

SEKTÖRLER	KADIN	ERKEK	GENEL TOPLAM
İmalat	4,0%	62,4%	1756
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	0,0%	25,0%	4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	97,4%	38
İnşaat	6,7%	75,8%	149
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosi	11,3%	55,0%	472
Ulaştırma ve depolama	2,0%	92,9%	98
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	10,0%	62,9%	70
Bilgi ve iletişim	0,0%	26,3%	19
Finans ve sigorta faaliyetleri	8,0%	84,0%	25
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5,9%	41,2%	34
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7,5%	52,1%	280
Eğitim	22,9%	14,3%	35
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	13,0%	0,0%	208
Diğer hizmet faaliyetleri	11,4%	48,6%	35
GENEL TOPLAM	6,4%	57,3%	3227

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Mesleklere göre açık iş dağılımı ve açık iş oranını gösteren Tablo 19’da açık iş hesaplama (Açık iş dağılımı= açık iş sayısı/ toplam açık iş sayısı) (Açık iş oranı= açık iş sayısı/(açık iş sayısı+ toplam çalışan sayısı) şeklindedir.

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında ilk sırayı %34 oran ile Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar almaktadır. Hizmet ve Satış Elemanları ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grupları %18’lik oranlarla ilk sırayı takip etmektedirler.

¹⁰ Bu sektörde işyeri sayısının az olması sebebiyle yüksek oran çıkmaktadır.

Gaziantep'te özellikle Sanayi sektöründe teknik eleman sıkıntısı göze çarpmaktadır. Dikkat edildiğinde en fazla açık işin teknik elemanları kapsayan meslek gruplarında olduğu görülmektedir.

Tablo 19: Meslek gruplarına göre açık iş oranı

SEKTÖRLER	AÇIK İŞ DAĞILIMI	AÇIK İŞ ORANI
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	34%	1,9%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	18%	4,2%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	18%	2,3%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	11%	1,7%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	7%	2,2%
TEKNİSYENLER, TEKNİKLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	7%	2,3%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	5%	1,6%
YÖNETİCİLER	0%	0,2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0%	0,0%
GENEL TOPLAM	100%	2,2%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Açık iş oranlarına baktığımızda en yüksek oran %4,2 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubuna aittir. Yani bu sektördeki her 100 firmanın 4,2'sinin doldurulmaya hazır açık işi mevcuttur. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel meslek mensupları %2,3 oranıyla tabloda yer almaktadır. Bu mesleklerin oranı %2,2 olan Gaziantep ortalamasından yüksektir.

Tablo 20: Açık işlerin meslek grubuna ve cinsiyete göre dağılımı

SEKTÖRLER	KADIN	ERKEK	GENEL TOPLAM
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	26,7%	29,2%	161
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	8,7%	51,1%	589
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	6,8%	42,1%	354
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	9,2%	17,1%	228
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	3,2%	75,8%	569
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	3,6%	46,4%	220
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	3,7%	70,6%	1100
YÖNETİCİLER	0,0%	60,0%	5
GENEL TOPLAM	6,4%	57,3%	3227

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Açık işlerin cinsiyete ve meslek grubuna göre dağılımına “cinsiyet fark etmez” seçeneği göz ardı edilerek bakıldığında kadınlarda en yüksek oranın %26,7 ile Büro Hizmetlerinde çalışanlar, erkeklerde ise %75,8 ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek gruplarında olduğu görülmektedir. Sayısal bazda en fazla olan Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda en fazla erkek çalışan olduğu görülmektedir. Açık işi fazla olan Hizmet ve Satış elemanları meslek grubunda da erkek çalışanların oranı %51,1’dir.

Genel toplamda açık iş talep edilen meslek gruplarında kadın oranı %6,4, erkek oranı %57,3 olarak gerçekleşmektedir. Bazı meslek gruplarında kadın-erkek oranları arasında fark normal karşılanırken bazı gruplarda ise bu farkın dengelenmesi gerekmektedir. Örneğin Yöneticiler meslek grubunda kadın oranının olmaması il açısından olumsuzluk sergileyebilir. Kadınların her meslek grubunda kendini göstermesi ve geliştirmesi açısından kadın çalışanları destekleme teşviklerinin artırılması gerektiği söylenebilir.

Tablo 21: Mesleklere göre açık iş dağılımı

MESLEKLER	TOPLAM AÇIK İŞ SAYISI	AÇIK İŞ DAĞILIMI
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	236	7,3%
SIVI DOLUM MAKİNESİ OPERATÖRÜ	205	6,4%
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	151	4,7%
PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA)	111	3,4%
İMAL İŞÇİSİ	109	3,4%
DİĞER PLASTİK MAMULLER İMALAT İŞÇİLERİ	100	3,1%
SATIŞ DANIŞMANI	84	2,6%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	69	2,1%
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	63	2,0%
REYON GÖREVLİSİ	56	1,7%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53	1,6%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	51	1,6%
FLEKSO BASKI MAKİNESİ OPERATÖRÜ	50	1,5%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	45	1,4%
HEMŞİRE	45	1,4%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	44	1,4%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	43	1,3%
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	43	1,3%
ÖN MUHASEBECİ	40	1,2%
MAKARNA PAKETLEME İŞÇİSİ	40	1,2%
KASİYER	39	1,2%
GENEL TOPLAM	3226	100%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Açık iş veren işyerlerinin %7,3'ü Güvenlik Görevlisi, %6,4'ü Sıvı Dolu Makinesi Operatörü ve %4,7'si Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü mesleğinde eleman talep etmektedir. Bu meslekleri Paketleme İşçisi(gıda), İmal İşçisi, Diğer Plastik Mamulleri İmal İşçisi meslekleri takip etmektedir. Dikkat edildiğinde en fazla açık iş verilen mesleklerin daha çok üretime dayalı işyerlerinde çalışılan meslekler olduğu görülmektedir.

Verilen mesleklere bakıldığında ilin işgücü yapısı da ortaya çıkmaktadır. Sanayi alanında gelişmiş olan Gaziantep ilinin üretime ve ticarete dayalı işgücü piyasası yapısı bu tabloda açık şekilde görülmektedir.

Cinsiyete göre açık işlerin meslekler itibari ile incelendiği Tablo 22'de birçok meslekte kadın çalışanlar için açık iş talebinde bulunulmadığı dikkat çekmektedir. Kadın çalışanların talep edildiği en fazla orana sahip meslek %12,1 ile Reyon Görevlisidir. Erkek çalışanlarda ise %11,1 oran ile Sıvı Dolu Makinesi Operatörüdür.

Melekler itibari ile erkekler birçok meslekte açık iş talebi alırken bu olgu kadınlarda tersidir. Bu oranlar kadınlarda meslek edinmenin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Erkeklerle aynı işi rahatlıkla yapabilecek olan kadınların meslek eğitimi alamadıklarından dolayı bu işlerde tercih edilmediği göze çarpmaktadır.

Tablo 22: Açık işlerin mesleklere ve cinsiyete göre dağılımı

MESLEKLER	KADIN	ERKEK	KADIN(ORAN)	ERKEK(ORAN)
GÜVENLİK GÖREVLİSİ		136	0,0%	7,4%
SIVI DOLUM MAKİNESİ OPERATÖRÜ		205	0,0%	11,1%
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ		91	0,0%	4,9%
PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA)		1	0,0%	0,1%
İMAL İŞÇİSİ	10	84	4,9%	4,5%
SATIŞ DANIŞMANI	13	18	6,3%	1,0%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	1	35	0,5%	1,9%
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	5	46	2,4%	2,5%
REYON GÖREVLİSİ	25	2	12,1%	0,1%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	14	17	6,8%	0,9%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)		51	0,0%	2,8%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI		45	0,0%	2,4%
HEMŞİRE	3		1,5%	0,0%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	2	42	1,0%	2,3%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1	29	0,5%	1,6%
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	3	20	1,5%	1,1%
ÖN MUHASEBECİ	12	5	5,8%	0,3%
MAKARNA PAKETLEME İŞÇİSİ		25	0,0%	1,4%
KASİYER	10	23	4,9%	1,2%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)		34	0,0%	1,8%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)		30	0,0%	1,6%
GENEL TOPLAM	206	1850	100,0%	100,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

İŞKUR aracılığıyla en çok aranan meslek Sıvı dolum makinesi operatörüdür. Paketleme işçisi(el ile) ve İmal işçisi de İŞKUR kanalıyla yüksek oranda aranan mesleklerdir. Gazete ilanı ile en çok aranan meslek Paketleme İşçisi(el ile), Akraba-Eş Dost aracılığıyla en çok aranan meslek Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü, İnternet aracılığıyla en çok aranan meslek Güvenlik Görevlisi ve Özel İstihdam Büroları aracılığıyla en çok aranan meslek Gaz Altı Kaynakçısıdır.

Oranlara bakıldığında yıllar itibari ile işyerlerinin İŞKUR aracılığıyla eleman temininde büyük artış görülmektedir. Özellikle sanayi sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin İŞKUR'u daha fazla tercih ettiği söylenebilir.

Tablo 23: Mesleklere göre arama kanallarının dağılımı

MESLEKLER	İŞKUR ARACILIĞIYLA	GAZETE-İLAN VB	AKRABA-EŞ DOST	İNTERNET-SOSYAL MEDYA	ÖZEL İSTİHDAM BÜROLARI
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	37,2%	23,8%	10,5%	28,5%	0,0%
SIVI DOLUM MAKİNESİ OPERATÖRÜ	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	44,5%	4,6%	50,9%	0,0%	0,0%
PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA)	50,2%	0,0%	49,8%	0,0%	0,0%
İMAL İŞÇİSİ	59,9%	3,3%	27,6%	7,9%	1,3%
DİĞER PLASTİK MAMULLER İMALAT İŞÇİLERİ	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%	0,0%
SATIŞ DANIŞMANI	25,5%	5,7%	43,4%	23,6%	1,9%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	48,5%	0,0%	51,5%	0,0%	0,0%
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	57,0%	11,6%	27,9%	3,5%	0,0%
REYON GÖREVLİSİ	57,8%	2,4%	15,7%	24,1%	0,0%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	51,3%	1,3%	43,4%	2,6%	1,3%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	43,6%	1,8%	43,6%	10,9%	0,0%
FLEKSO BASKI MAKİNESİ OPERATÖRÜ	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%	0,0%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	33,7%	10,2%	28,6%	17,3%	10,2%
HEMŞİRE	24,8%	24,8%	26,2%	22,0%	2,1%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	51,3%	6,4%	29,5%	12,8%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	52,5%	4,9%	32,8%	8,2%	1,6%
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	62,3%	29,0%	8,7%	0,0%	0,0%
ÖN MUHASEBECİ	44,1%	10,2%	40,7%	3,4%	1,7%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

En fazla açık iş verilen mesleklerin becerilere göre dağılımını gösteren Tablo 24'e bakıldığında Diğer Plastik Mamuller İmal İşçileri mesleğinde fazla mesaiye kalma, Fiziki Ve Bedensel Yeterlilik, İş Ahlakına Sahip Olma, Takım Çalışması alanındaki beceriler istenmektedir. Güvenlik Görevlisi mesleğinde en çok talep edilen beceri Fiziksel Yeterlilik Ve İletişim becerileridir. Şoförler için, yeterli mesleki tecrübe ve yetenek istenirken Satış Danışmanlarında en çok satış ve pazarlama yapabilme becerisi talep edilmektedir.

Tablo 24: Mesleklerin becerilere göre dağılımı

MESLEKLER	BİLGİSAYAR KULLANIMI	FAZLA MESAİYE KALABİLME	FİZİKİ VE BEDENSEL TETERLİLİK	HESAP YAPABİLME (ANALİTİK BECERİ)	İLETİŞİM VE İFADE YETENEĞİ	İŞ AHLAKINA SAHİP OLMA	PROJE TABANLI ÇALIŞMA	SATIŞ VE PAZARLAMA BECERİSİ	SEYAHAT EDEBİLME ESNEKLİĞİ	SORUN ÇÖZME VE BAĞIMSIZ KARAR VERME BECERİLERİ	TAKIM ÇALIŞMASI	YETERLİ MESLEKİ/TEKNİK BİLGİ VE TECRÜBE
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	0%	42%	83%	42%	55%	51%	0%	0%	42%	42%	8%	51%
SIVI DOLUM MAKİNESİ OPERATÖRÜ	0%	0%	2%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	98%	98%
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	0%	8%	76%	0%	1%	70%	0%	0%	0%	9%	40%	28%
PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA)	0%	5%	99%	5%	5%	99%	0%	0%	0%	0%	5%	5%
İMAL İŞÇİSİ	0%	19%	50%	1%	0%	17%	9%	0%	0%	0%	6%	42%
DİĞER PLASTİK MAMULLER İMALAT İŞÇİLERİ	0%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	100%	0%
SATIŞ DANIŞMANI	26%	19%	42%	26%	60%	51%	21%	61%	10%	20%	33%	54%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	0%	16%	38%	0%	0%	38%	0%	0%	0%	1%	4%	65%
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	0%	30%	63%	0%	3%	49%	0%	0%	0%	16%	21%	57%
REYON GÖREVLİSİ	4%	45%	11%	0%	93%	89%	0%	41%	0%	4%	54%	46%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2%	9%	85%	2%	9%	23%	0%	0%	0%	0%	15%	17%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	0%	0%	31%	0%	12%	16%	0%	0%	12%	0%	22%	78%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

İşverenler; Sıvı Dolum Makine Operatörlüğü mesleğinde %98, Şoför mesleğinde %78 ve Konfeksiyon İşçisi mesleğinde %65 oranında yeterli mesleki tecrübe istemektedirler.

Sorun çözme becerisinin en çok istenildiği meslek Güvenlik Görevlisi iken Proje Tabanlı Çalışma becerisi en çok Satış Danışmanı mesleğinde istenmektedir.

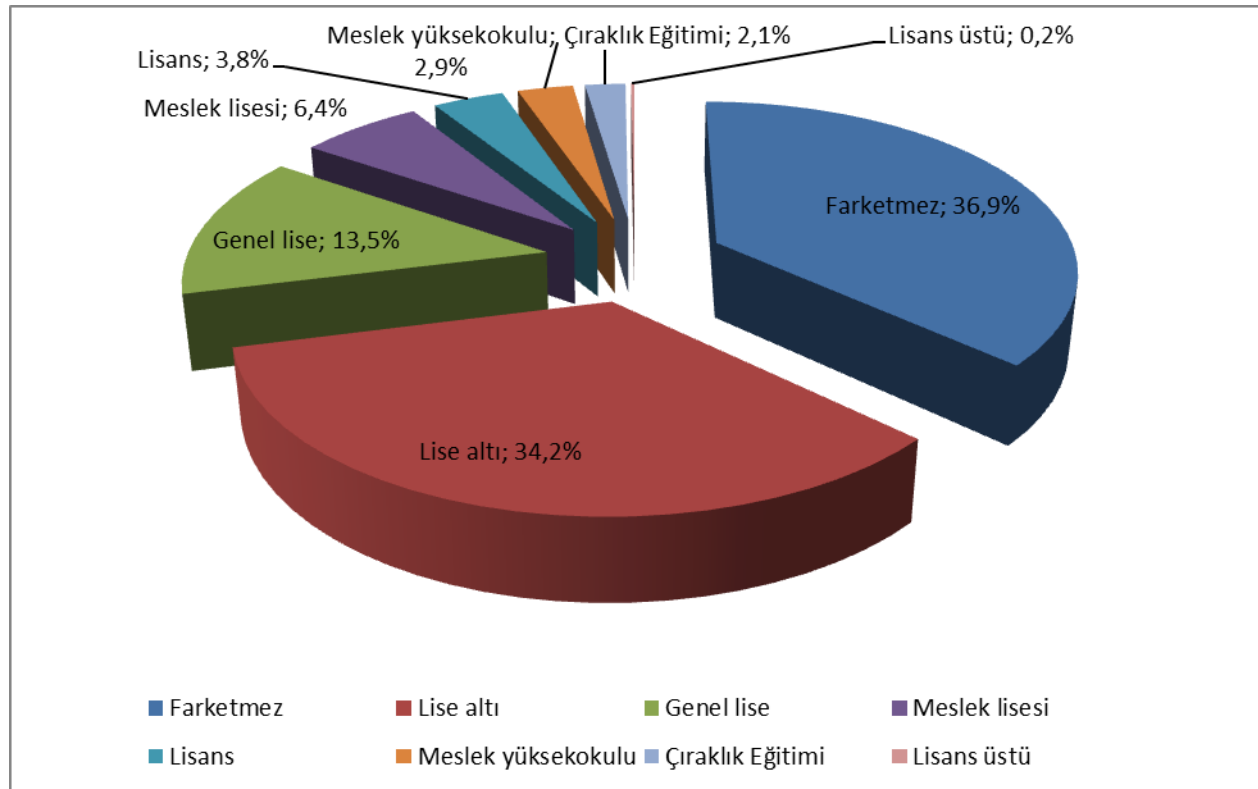
Sanayi ve İmalat alanında işyerlerinin fazla olduğu Gaziantep'te tabloya bakıldığında işverenlerin daha çok fiziksel yeterlilik ve meslekte yetenekli olmaya önem gösterdiği görülmektedir. İş Ahlakına sahip olma becerisi her meslek grubunda oransal olarak yer almaktadır ve işverenlerin büyük kısmının bu beceriyi tercih ettiği söylenebilir.

Gaziantep 2014 1.dönem İşgücü Piyasası Araştırması verilerine göre açık işlerin eğitim durumuna göre dağılımı Grafik 9'da gösterilmiştir.

Açık iş isteminde bulunan işverenlerin %34,2'si çalıştıracağı elemanlarının lise altı eğitim düzeyinde olmalarını yeterli görürken, fark etmez cevabı veren işverenlerin oranı %36,9'dur. Genel lise talebi %13,5, meslek lisesi talebi ise %6,4'tür.

Gaziantep'te yükseköğrenim seviyesinde eleman isteyen işverenlerin oranı oldukça düşüktür. Lisans seviyesinde eğitimi olan kişiler için verilen açık iş oranı %3,8 iken meslek yüksekokulunda bu oran %2,9 olarak saptanmıştır.

Grafik 9: Eğitim durumuna göre açık iş dağılımı

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

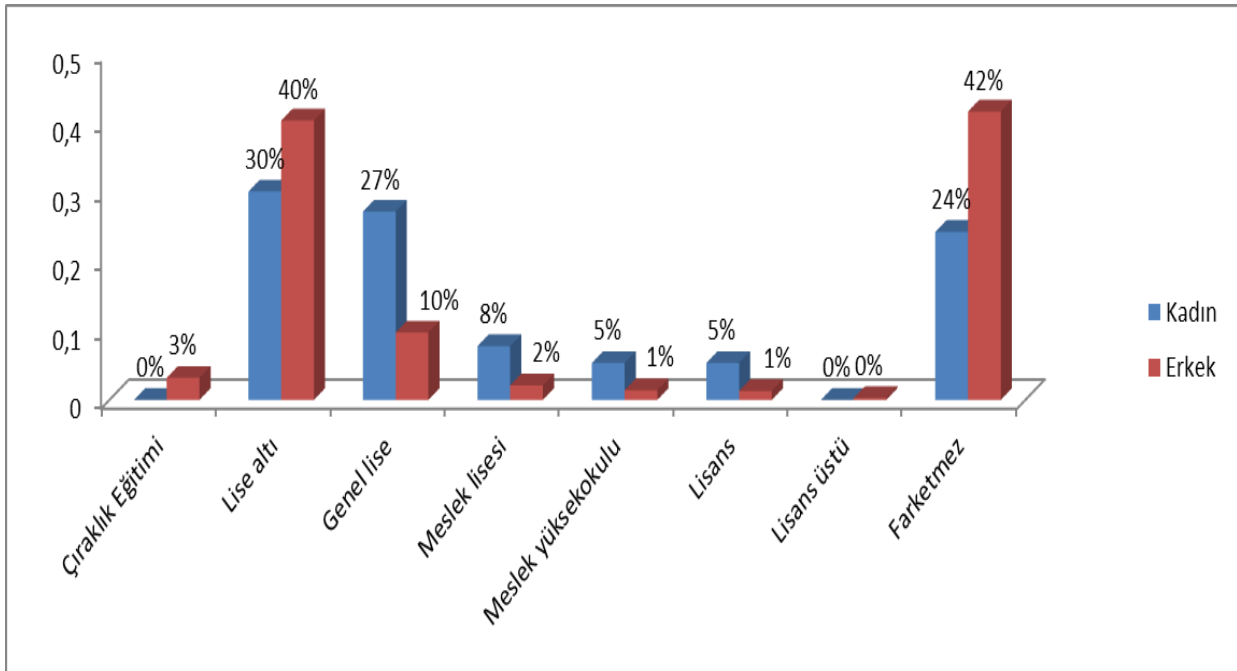
Açık iş dağılımını hem eğitim durumuna hem de cinsiyete göre incelediğimizde en yüksek oranın erkeklerde %42 ile Fark etmez cevabı olduğu görülmektedir. Fark etmez cevabının kadınlardaki oranı %24'tür.

Kadınlarda ve erkeklerde en çok tercih edilen eğitim düzeyi lise altı eğitimidir. Bu eğitim düzeyinin kadın oranı %30, erkek oranı %40'tır.

Grafik 10'da dikkat çeken husus eğitim düzeyi arttıkça kadın çalışan oranının arttığıdır. Yani işverenler işe alacakları kadınların eğitim düzeyinin yüksek olmasını isterken, erkeklerde bu durum tersi düzeyde gerçekleşmektedir.

Lisansüstü Eğitim ve Çıraklık Eğitimi her iki cinsiyet için en az istenen eğitim düzeyidir.

Grafik 10: Eğitim durumu ve cinsiyete göre açık iş dağılımı

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Tablo 25'te ihracat yapan firmalar ile yabancı ortağı olan firmaların eğitim durumuna göre açık iş dağılımı verilmiştir.

Açık iş talebinde bulunan ihracat yapan firmaların %44,3'ü lise altı eğitim düzeyini tercih ederken %43'ü fark etmez cevabını vermiştir. İhracat yapan firmaların hiçbiri lisansüstü eğitim düzeyinde eleman talebinde bulunmamıştır.

Yabancı ortağı olan firmalar %65,4 oranında fark etmez, %15,4 oranında genel lise ve %11,5 oranında lise altı eğitim düzeyinde eleman istediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 25: Eğitim durumuna göre açık iş dağılımı

EĞİTİM DÜZEYİ	İHRACAT YAPAN FİRMALARIN AÇIK İŞ SAYILARI	İHRACAT YAPAN FİRMALARIN AÇIK İŞ DAĞILIMI	TÜRKİYE GENELİ AÇIK İŞ SAYISI	TÜRKİYE GENELİ AÇIK İŞ DAĞILIMI	YABANCI ORTAKLIĞI OLAN FİRMALARIN AÇIK İŞ SAYISI	YABANCI ORTAKLIĞI OLAN FİRMALARIN AÇIK İŞ DAĞILIMI
Çıraklık Eğitimi	33	2,3%	69	2,1%	0	0,0%
Lise altı	636	44,3%	1104	34,2%	6	11,5%
Genel lise	60	4,2%	434	13,5%	8	15,4%
Meslek lisesi	45	3,1%	208	6,4%	0	0,0%
Meslek yüksekokulu	11	0,8%	95	2,9%	0	0,0%
Lisans	33	2,3%	121	3,8%	4	7,7%
Lisan üstü			6	0,2%	0	0,0%
Farketmez	616	43,0%	1189	36,9%	34	65,4%
GENEL TOPLAM	1434	100,0%	3227	100,0%	52	100,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre dağılımı Tablo 26’da verilmiştir.

İŞKUR aracılığıyla eleman arayan firmaların %90,4’ü meslek lisesi, %86,6’sı lise altı eğitim ve %74,9’u genel lise eğitim düzeyini tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Gazete İlanıyla eleman arayan işverenlerin en fazla tercih ettiği eğitim düzeyi %64 ile meslek lisesi olurken, Akraba-Eş Dost ile eleman arayan firmaların %95,6’sı çıraklık eğitimini tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

İnternet Aracılığıyla eleman arayan firmalar %59,1 oranında meslek lisesi eğitimini tercih ederken Özel İstihdam Büroları aracılığıyla eleman arayan firmalar %16,7 oranında lisansüstü eğitim tercihinde bulunmuşlardır.

Lisan Üstü Eğitim ve Çıraklık Eğitim düzeyini en çok Akraba-Eş Dost aracılığıyla eleman arayan firmalar tercih ederken, fark etmez diyen işverenler en çok İŞKUR aracılığıyla eleman aramaktadırlar.

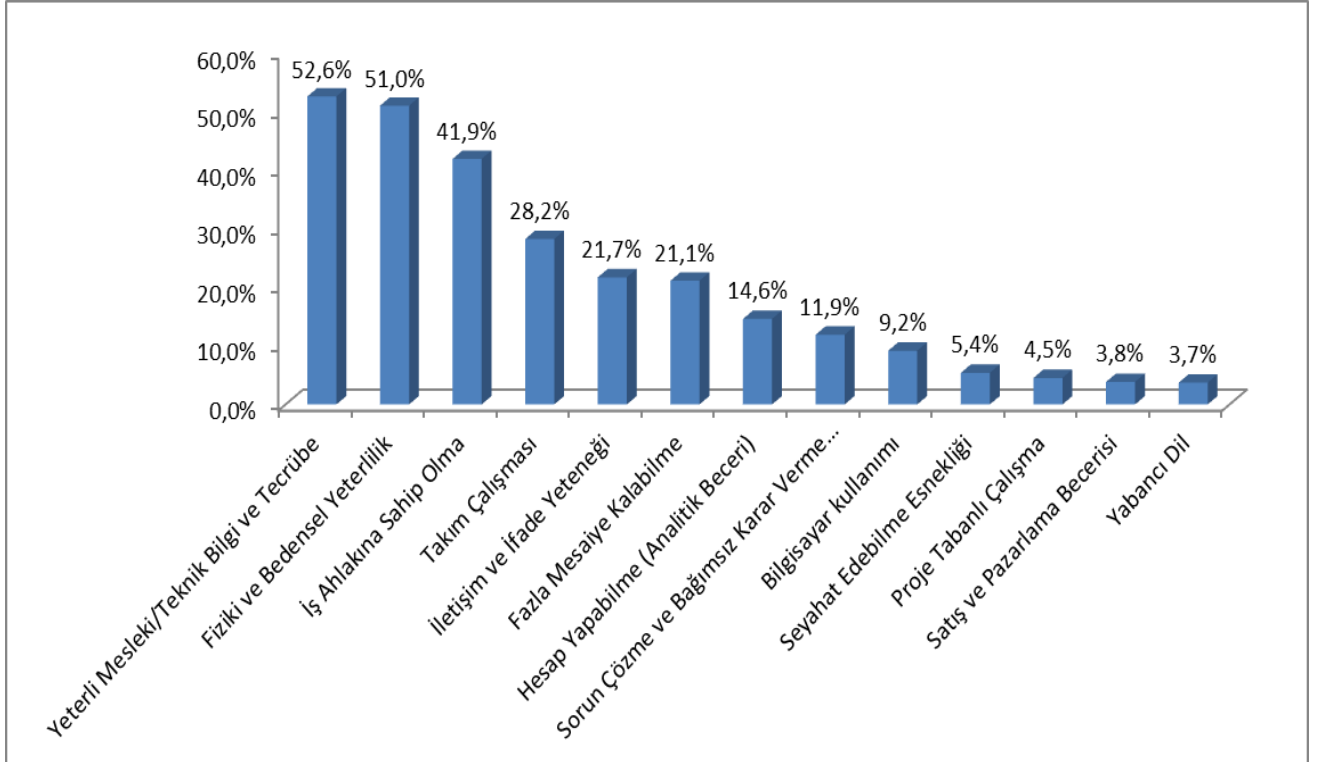
Tablo 26: Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre dağılımı

GAZİANTEP	İŞKUR ARACILIĞIYLA	GAZETE-İLAN VB	AKRABA-EŞ DOST	İNTERNET-SOSYAL MEDYA	ÖZEL İSTİHDAM BÜROLARI
Çıraklık Eğitimi	58,0%	8,7%	95,6%	4,4%	0,0%
Lise altı	86,6%	13,9%	47,1%	13,4%	1,5%
Genel lise	74,9%	27,4%	44,0%	30,4%	0,7%
Meslek lisesi	90,4%	63,0%	79,3%	59,1%	0,0%
Meslek yüksekokulu	40,0%	5,3%	51,6%	38,9%	7,4%
Lisans	40,5%	18,2%	43,8%	37,2%	5,0%
Lisans üstü	0,0%	16,7%	83,3%	0,0%	16,7%
Farketmez	72,0%	16,4%	68,0%	17,9%	1,9%
GENEL TOPLAM	76,0%	19,6%	57,6%	21,7%	1,8%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Açık iş veren firmaların işe alacağı elemanlarda istediği becerileri içeren aşağıdaki grafiğe göre işverenlerin %52,6'sı yeterli Mesleki Bilgi Ve Tecrübe, %51'i Fiziki Ve Bedensel Yeterlilik, %41,9'u İş Ahlakına Sahip Olma, %28,2'si Takım Çalışmasına Uyum ve %21,7'si İletişim Ve İfade Yeteneği becerilerinde eleman talep ettiklerini belirtmişlerdir. İşverenlerin %3,7'si Yabancı Dil, %3,8'i Satış Ve Pazarlama becerisi ve %4,5'i Proje Tabanlı Çalışma becerilerini talep etmektedir.

Grafik 11: Açık işlerin becerilere göre dağılımı

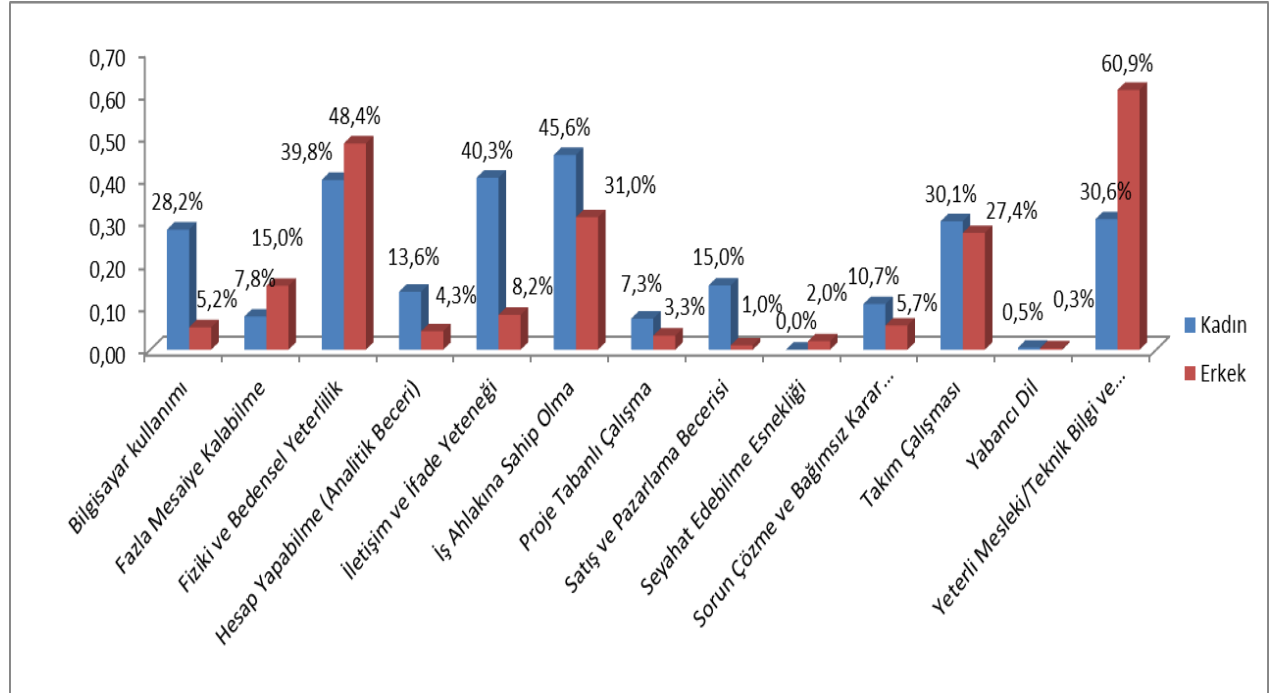
Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Gaziantep 1.Dönem İşgücü Piyasası Araştırması sonucu oluşturulan grafik 12’de beceriler ve cinsiyete göre açık iş dağılımı verilmektedir. Grafiğe göre erkeklerde istenilen en yüksek oranlı beceri Yeterli Mesleki Bilgi Ve Tecrübe, kadınlarda istenilen en yüksek oranlı beceri ise %45,6 ile İş Ahlakına Sahip Olma becerisidir.

Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İş Ahlakına Sahip Olma ve Takım Çalışması becerileri hem kadınlarda hem de erkeklerde en fazla istenilen beceriler arasında gösterilebilir.

Kadınlarda İletişim Ve İfade Yeteneği %40,3, Bilgisayar Kullanma Yeteneği %28,2, Satış ve Pazarlama Yeteneği %15 ile oranı yüksek olan diğer becerilerdir. Kadınlarda en fazla aranan bu becerilerin daha çok nitelikli işler, büro işleri ve satış ve pazarlamaya dayalı işlerde aranılan beceriler olması dikkat çekmektedir. Erkeklerde Fazla Mesaiye Kalabilme %7,8, Sorun Çözme Yeteneği%5,7 ve iletişim ve İfade Yeteneği %8,2’dir.

Grafik 12: Beceriler ve cinsiyete göre açık iş dağılımı

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Eğitim durumuna göre becerilerin dağılımını gösteren tablo 27 ‘de bir işveren birden fazla beceri talep edebildiğinden oranlar yüzde yüzden fazla çıkabilmektedir.

Tabloya göre Çıraklık eğitimi düzeyinde en yüksek oranda talep edilen beceri %91 Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Bu beceriyi %75 ile İş Ahlakına Sahip Olma becerisi takip etmektedir. Bu eğitim düzeyinde işverenlerin yetiştireceği elemanlarda bu özellikleri istemesi gayet doğaldır.

Meslek lisesi eğitim düzeyinde istenilen becerilerde en yüksek orana sahip olan beceri, yeterli mesleki bilgi ve tecrübe becerisidir. Bu eğitim düzeyinde en az Yabancı dil ve Seyahat edebilme becerileri istenmektedir. Meslek lisesi özellikle Gaziantep gibi sanayi şehirlerinde eleman temini açısından önem arz eden bir eğitim düzeyidir. Bu liseden mezun olan öğrenciler Gaziantep'te rahatlıkla iş bulabilmektedirler.

Yabancı Dil Becerisinin en yüksek istenildiği eğitim düzeyi lisanstır. Sorun Çözme becerisi ile İletişim Ve İfade becerisinin en yüksek istenildiği düzey genel lise eğitimi iken Bilgisayar Kullanımı becerisi en fazla meslek yüksekokulu eğitim düzeyinde talep edilmektedir. Yabancı Dil Düzeyi en fazla talep edilen lisans mezunlarının çalıştırıldığı pozisyonlar genellikle Yönetici Ve Satış Pazarlama meslek gruplarıdır. Bu gruplarda çalışan sayısının az olması bu beceri türünün oransal anlamda düşük çıkmasına neden olmuştur.

Genel olarak en yüksek oranlarda tercih edilen beceriler %53 oran ile Yeterli Mesleki Bilgiye Sahip Olma ve %51 ile Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik becerileridir.

Tablo 27: Eğitim durumunun becerilere göre dağılımı

BECERİ	ÇIRAKLIK EĞİTİMİ	LİSE ALTI	GENEL LİSE	MESLEK LİSESİ	MESLEK YÜKSEK OKULU	LİSANS	LİSANS ÜSTÜ	FARKETMEZ	GENEL TOPLAM
Bilgisayar kullanımı	7%	2%	21%	20%	61%	32%	17%	4%	9%
Fazla Mesaiye Kalabilme	36%	9%	35%	11%	19%	12%	0%	29%	21%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	91%	52%	50%	15%	24%	30%	83%	59%	51%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7%	3%	36%	12%	32%	19%	0%	17%	15%
İletişim ve İfade Yeteneği	0%	9%	48%	19%	28%	36%	17%	24%	22%
İş Ahlakına Sahip Olma	75%	39%	51%	21%	23%	42%	17%	45%	42%
Proje Tabanlı Çalışma	9%	2%	3%	4%	13%	22%	0%	5%	5%
Satış ve Pazarlama Becerisi	0%	4%	12%	2%	7%	6%	0%	1%	4%
Seyahat Edebilme Esnekliği	3%	1%	26%	1%	9%	15%	0%	2%	5%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Beceri	0%	3%	35%	13%	23%	31%	17%	9%	12%
Takım Çalışması	32%	24%	20%	12%	17%	36%	0%	38%	28%
Yabancı Dil	0%	0%	1%	1%	1%	9%	0%	8%	4%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	29%	55%	41%	84%	57%	77%	17%	47%	53%
GENEL TOPLAM	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Eğitim durumunun becerilere göre dağılım tablosu, Gaziantep'te ki işverenlerin iş alacağı elemanlarda aradığı özellikleri göstermesi açısından önemli bir tablodur. Bu tablo aynı zamanda işverenlerin çalışma yöntemlerini de göstermektedir. Tabloya göre işverenlerin

belli becerilerde yoğunlaştığı görülmektedir. Böylece Gaziantep'te ki işverenlerin hassas olduğu çalışan özellikleri rahatlıkla ortaya çıkmaktadır.

Tablo 28: İhracat yapan firmalarda açık işlerin becerilere göre dağılımı

BECERİLER	İHRACAT YAPAN FİRMALARIN AÇIK İŞ SAYILARI	İHRACAT YAPAN FİRMALARIN AÇIK İŞ DAĞILIMI	TOPLAM AÇIK İŞ SAYISI	BECERİ DAĞILIMI
Bilgisayar kullanımı	103	7,2%	296	9,2%
Fazla Mesaiye Kalabilme	345	24,1%	681	21,1%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	734	51,2%	1645	51,0%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	210	14,6%	471	14,6%
İletişim ve İfade Yeteneği	274	19,1%	700	21,7%
İş Ahlakına Sahip Olma	635	44,3%	1352	41,9%
Proje Tabanlı Çalışma	79	5,5%	146	4,5%
Satış ve Pazarlama Becerisi	17	1,2%	124	3,8%
Seyahat Edebilme Esnekliği	15	1,0%	174	5,4%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerisi	172	12,0%	384	11,9%
Takım Çalışması	572	39,9%	911	28,2%
Yabancı Dil	118	8,2%	120	3,7%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	766	53,4%	1697	52,6%
GENEL TOPLAM	1434	100,0%	3227	100,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Yukarıdaki tablo ise Gaziantep'te ihracat yapan firmaların işe alacakları elemanlardan istedikleri becerileri göstermektedir. Birden fazla beceri istenmesi bu tabloda da oranların yüzde yüzün üzerinde olmasının nedenidir.

Buna göre firmaların %52,6'sı elemanlardan Yeterli Mesleki Bilgi Ve Tecrübe, %51'i Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, %41,9'u İş Ahlakına Sahip Olma ve %28,2'si Takım Çalışması becerilerini istediklerini belirtmişlerdir.

Firmaların en fazla Yeterli Mesleki Bilgi Ve Tecrübe becerisini tercih etmelerindeki neden firmanın gerekli olan tüm becerileri aynı kişiden istemesi ile açıklanabilir. Yani kendi mesleğinde yeterli bilgiye sahip olan eleman yetişmiş ve iş yapmaya hazır eleman olarak görülmektedir.

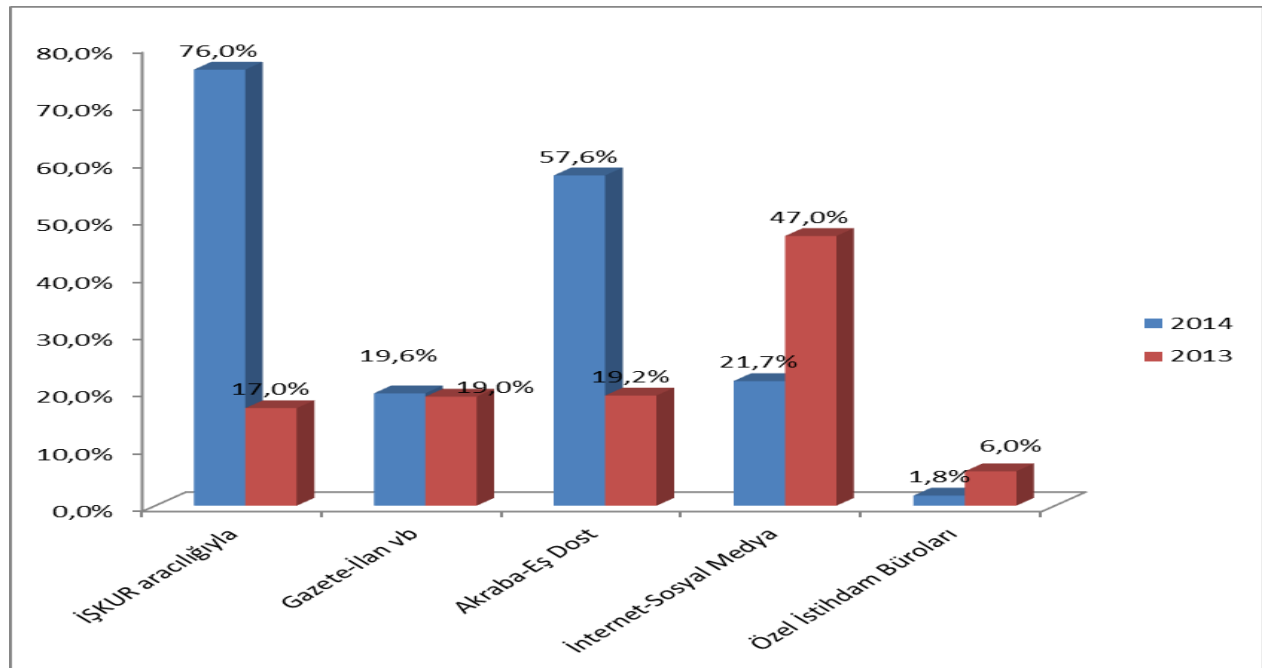
İhracat yapan firmaların birçoğu İmalat sektöründe yer alan firmalardır. Tabloda bu sektörün ihtiyaçları doğrultusunda uygun beceriler talep edilmesi Gaziantep işgücü piyasası yapısını ve çalışan eleman özelliklerini ortaya çıkarması açısından önemli bir kaynak teşkil etmektedir.

Açık iş arama kanallarının dağılımını gösteren Grafik 13'e göre İŞKUR aracılığıyla eleman arayan firmaların oranındaki artış dikkat çekmektedir. 2013 yılında İŞKUR aracılığıyla eleman arayan firmaların oranı %17 iken bu oran 2014 yılında çok büyük bir artışla %76 olmuştur.

Akraba-Eş Dost aracılığıyla eleman arayan firmaların oranı da 2013 yılına göre artış göstermektedir. 2013 yılında %19,2 olan bu oran 2014 yılında %57,6 olarak gerçekleşmiştir.

Gazete ilanı oranı her iki yıl için hemen hemen aynıdır. İnternet ve Özel İstihdam Bürolarını kullanan işverenlerin oranı ise 2014 yılında azalış kaydetmiştir.

Grafik 13: Açık iş arama kanallarının dağılımı

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Grafik 13 aynı zamanda Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün işverenlere ulaşması ve kurum hizmetlerini en iyi şekilde yerine getirmesi açısından gösterilebilecek

önemli bir kanıttır. Son yıllarda Gaziantep'te ki işverenler İŞKUR hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmaktadır.

İhracat yapan firmalar ile Yabancı ortağı olan firmaların açık işlerini hangi kanallarla karşıladıkları sorusuna verilen cevaplar ve bu firmaların kıyaslaması Tablo 29'da görülmektedir.

Bu tabloya göre her iki firma türünde de İŞKUR'un ağırlığı göze çarpmaktadır. İhracat yapan firmaların İŞKUR hizmetlerini kullanma oranı %82,7 iken Yabancı Ortağı olan firmaların oranı %90,4'tür.

Akraba-Eş Dost ile iş arayan firmalardan ihracat yapanların oranı %51,6, Yabancı Ortağı olan firmaların oranı ise %71,1'dir.

İhracat yapan firmalar %18,8 oranında Gazete-İlan vb. ve %17,3 oranında İnternet-Sosyal Medya Aracılığıyla eleman temin etmektedirler.

Tablo 29: Açık işlerin arama kanalına göre dağılımı

ARAMA KANALI	YABANCI ORTAKLIĞI OLAN FİRMALAR	İHRACAT YAPAN FİRMALAR	GAZİANTEP GENELİ 2014	GAZİANTEP GENELİ 2013
İŞKUR aracılığıyla	90,4%	82,7%	76,0%	17,0%
Gazete-İlan vb	1,9%	18,8%	19,6%	19,0%
Akraba-Eş Dost	71,1%	51,6%	57,6%	19,2%
İnternet-Sosyal Medya	5,8%	17,3%	21,7%	47,0%
Özel İstihdam Büroları	0%	2,2%	1,8%	6,0%
GENEL TOPLAM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

İşyeri büyüklüğüne göre arama kanallarının dağılımına bakıldığında 1-9 çalışanı olan firmaların %63 oranıyla en fazla İŞKUR aracılığıyla eleman aradıkları görülebilir. 10-49 arası çalışanı olan firmalar ise %68 oranıyla elemanlarını en fazla Akraba-Eş Dost aracılığıyla aramaktadırlar. 50-249 ve 250+ kişi çalıştıran firmaların tercihi yine İŞKUR'dur.

Genel toplama bakıldığında firmaların en az kullandığı arama kanalı Özel İstihdam Büroları olurken sonrasında İnternet ve Gazete İlanları gelmektedir.

Tablo 30: İşyeri büyüklüğüne göre arama kanallarının dağılımı

GAZİANTEP	1-9	10-49	50-249	250+	GENEL TOPLAM
İŞKUR aracılığıyla	63%	53%	76%	78%	61%
Gazete-İlan vb	5%	12%	8%	16%	11%
Akraba-Eş Dost	59%	68%	49%	46%	62%
İnternet-Sosyal Medya	10%	10%	11%	24%	11%
Özel İstihdam Büroları	1%	3%	3%	0%	2%
GENEL TOPLAM	100%	100%	100%	100%	100%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Teşvikten yararlanan işyerlerinin elemanlarını hangi yollarla aradığıyla ilgili soruya işverenler tarafından verilen cevaplar Tablo 31’de gösterilmiştir

Buna göre teşvikten yararlanan işyerlerinin birden fazla seçeneğe verdikleri cevaplara yönelik Evet-Hayır seçenekleri tabloya eklenmiştir. Genel toplamda Gaziantep’te ki işyerlerinin %60,6’sı İŞKUR hizmetlerinden yararlanırken Teşvik alan işyerlerinde bu oran %71,6’dır. Benzer oranlar Akraba-Eş Dost seçeneğinde de geçerlidir. Gaziantep’te ki işyerlerinin %61,6’sı Akraba-Eş Dost aracılığıyla eleman ararken teşvik alan işyerlerindeki oran %53,1’dir.

Tablo 31: Teşvikten yararlanan işyerlerinin arama kanalına göre dağılımı

GAZİANTEP	EVET	HAYIR	GENEL TOPLAM
İŞKUR aracılığıyla	71,6%	50,8%	60,6%
Gazete-İlan vb	10,8%	10,3%	10,6%
Akraba-Eş Dost	53,1%	69,8%	61,6%
İnternet-Sosyal Medya	11,9%	9,9%	10,9%
Özel İstihdam Büroları	3,2%	1,7%	2,3%
GENEL TOPLAM	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

İŞKUR hizmetlerinden yararlandığını beyan eden firmaların elemanlarını hangi kanallardan temin ettikleri sorusuna verdikleri cevaplar Tablo 32’de gösterilmiştir.

Buna göre İŞKUR hizmetlerinden yararlanan firmaların %84,5'i İŞKUR'dan eleman talep ettiklerini beyan ederken, bu firmaların %22'si Gazete ilanı, %54,5'i Akraba-Eş Dost,%8,6'sı İnternet ve %2,1'i Özel İstihdam Bürolarından talep ettiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 32: İşkur hizmetlerinden yararlanma durumuna göre arama kanallarının dağılımı

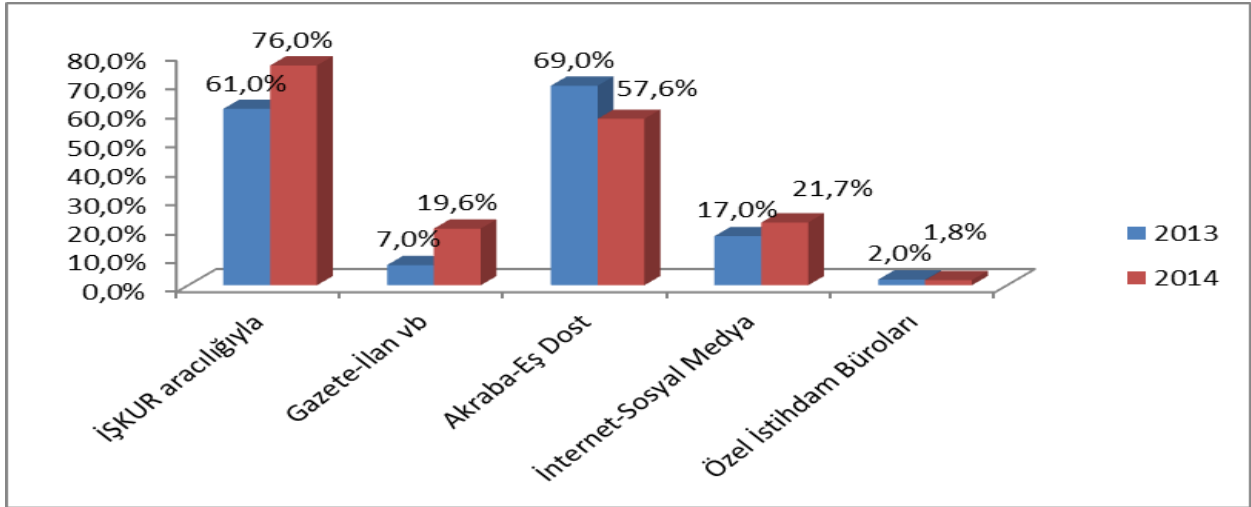
ARAMA KANALLARI	EVET	HAYIR	GENEL TOPLAM	EVET	HAYIR	GENEL TOPLAM
İŞKUR aracılığıyla	2270	181	2213	84,5%	33,8%	84,4%
Gazete-İlan vb	592	40	585	22,0%	7,5%	22,3%
Akraba-Eş Dost	1465	390	1445	54,5%	72,8%	55,1%
İnternet-Sosyal Medya	655	46	642	24,4%	8,6%	24,5%
Özel İstihdam Büroları	46	11	42	1,7%	2,1%	1,6%
GENEL TOPLAM	2688	536	2622	100%	100%	100%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin 2014 yılında verdikleri açık işlere bakıldığında 2013 yılına göre İŞKUR aracılığıyla belirgin bir artış göze çarpmaktadır. Grafik 14'e göre 2014 yılında İŞKUR aracılığıyla açık iş talebinde bulunan işverenlerin verdiği açık iş oranı %76'dır.

Gazete ilanı ve İnternet aracılığıyla verilen açık işlerde de 2014 yılında artış görülmektedir. 2013 yılına göre 2014 yılında açık iş verilme oranlarında düşüş kaydeden arama kanalları Akraba-Eş Dost ve Özel istihdam bürolarıdır.

Grafik 14: İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve açık işi olan işyerlerinin arama kanalları dağılımı

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

İşyeri büyüklüğüne göre açık iş oranı en fazla olan işyerleri 1-9 arası eleman çalıştıran işyerleridir¹¹. 10-49 arası işçi çalıştıran işyerleri toplam açık iş sayısında fazla olmasına rağmen oransal değeri %3,1'dir.

Açık iş verme oranlarına bakıldığında en yüksek oranın %38 ile 250+ olan işyerlerinde olduğu görülür. 50-249 arası eleman çalıştıran işyerlerinde açık iş oranı %26,9 ve 10-49 arası eleman çalıştıran işyerlerindeki açık iş oranı %21,6'dır.

Tablo 33: İşyeri büyüklüğüne göre açık iş oranı

İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜ	TOPLAM AÇIK İŞ SAYISI	TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI	AÇIK İŞ ORANI	AÇIK İŞ VEREN SAYISI	TOPLAM İŞYERİ SAYISI	AÇIK İŞ VERME ORANI
1-9	376	4461	7,8%	94	950	9,9%
10-49	1184	36857	3,1%	367	1702	21,6%
50-249	906	48159	1,8%	119	442	26,9%
250+	761	56187	1,3%	38	100	38,0%
GENEL TOPLAM	3227	145664	2,2%	618	3194	19,4%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

¹¹ Çalışan sayısı az ve açık iş oranı fazla olduğundan dolayı oransal olarak yüksektir.

Tablo 34 işyerlerinin yaş aralığına göre açık iş verme oranlarını göstermektedir. Açık iş veren işverenlerin toplam işveren sayısına bölümüyle oluşan oranlar kendi içinde dağılım göstermektedir.

En yüksek açık iş verme oranı %25,6 ile 25+ yıllık işyerlerindedir. 20-24 yaş arasında olan işyerlerinin açık iş verme oranı %20,5 iken 15-19 yaş arasında olan işyerlerinin açık iş verme oranı %19,6'dır. Açık iş verme oranları açısından 10-14 yaş ile 5-9 yaş arasındaki işyerleri birbirine yakındır. Açık iş verme oranı en düşük olan işyerleri 0-4 yaş aralığındaki işyerleridir.

Dikkat edildiğinde işgücü piyasasına uyum sağlayan ve belli bir tecrübeye ulaşan firmaların açık iş verme oranlarının genç firmalara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 34: İşyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranı

İŞYERİ YAŞI	AÇIK İŞ VEREN SAYISI	İŞVEREN SAYISI	AÇIK İŞ VERME ORANI
0-4	118	740	15,9%
5-9	182	925	19,7%
10-14	114	581	19,6%
15-19	81	414	19,6%
20-24	54	264	20,5%
25+	69	269	25,6%
GENEL TOPLAM	618	3194	19,4%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Açık iş sayısının çalışan sayısına bölümüyle oluşan açık iş oranlarına bakıldığında en fazla oranının %3 ile 5-9 yaş aralığındaki işyerlerinde olduğu görülmektedir. 25+ yaşta olan işyerlerini açık iş verme oranı %2,9 iken 0-4 yaş aralığındaki işyerlerinin açık iş oranı %2,6'dır. Açık iş verme oranları açısından en düşük orana sahip olan işyerleri 20-24 yaş aralığındaki işyerleridir.

Gaziantep'te yeni kurulan işyerlerinin sayısı fazladır. Bu sayı aynı zamanda Gaziantep'te girişimcilik faaliyetlerinin olumlu olduğunu göstermektedir. Firma sayısının fazla olmasından dolayı açık iş veren işyeri ve açık iş sayısı da paralellik göstermektedir.

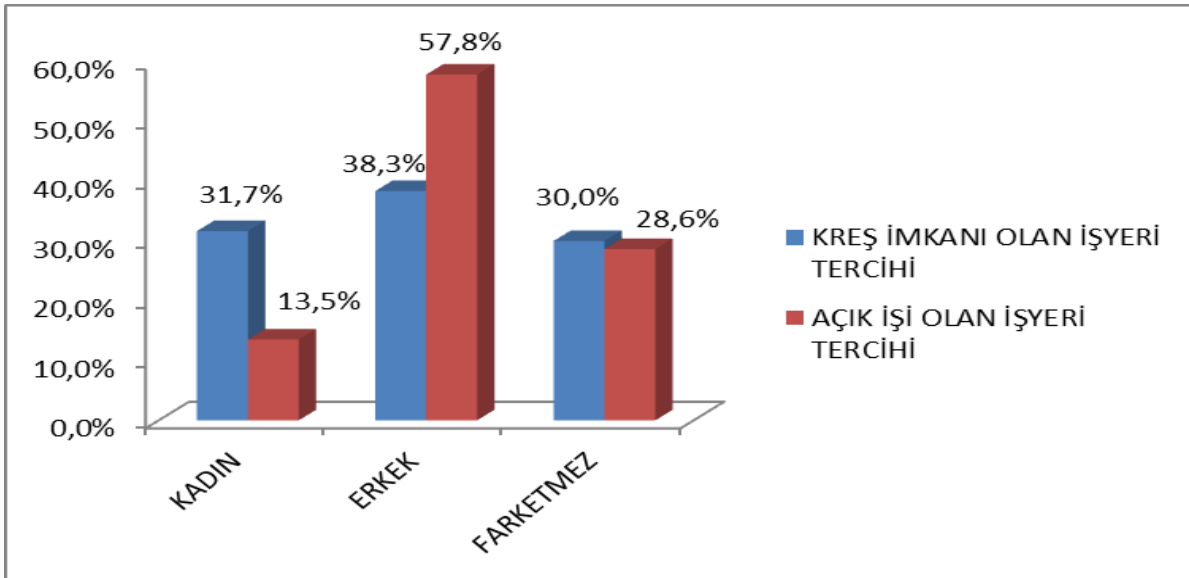
Tablo 35: İşyerlerinin yaşına göre açık iş oranı

İŞYERİ YAŞI	AÇIK İŞ SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI	AÇIK İŞ ORANI
0-4	556	20912	2,6%
5-9	903	29666	3,0%
10-14	500	28310	1,7%
15-19	460	26617	1,7%
20-24	193	19468	1,0%
25+	614	20691	2,9%
GAZİANTEP	3227	145664	2,2%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Kreş imkanı olan işyerleri ile açık iş veren işyerlerinin aradıkları elemanların cinsiyetleri sorulduğunda verilen cevaplar ile derlenen Grafik 15'te görüleceği üzere kreş imkanı olan işyerlerinin daha çok bayan elemanlarla ilgili açık iş talep ettiği görülmektedir. Kreş imkanı olan işyerleri %31,7 oranında bayan işçi talep ederken toplam işyerlerinin bayan işçi talep etme oranı %13,5'tir. Toplam açık iş veren işyerlerinin erkek işçi talep etme oranı %57,8 iken bu oran kreş imkanı olan işyerlerinde %38,3'e düşmektedir.

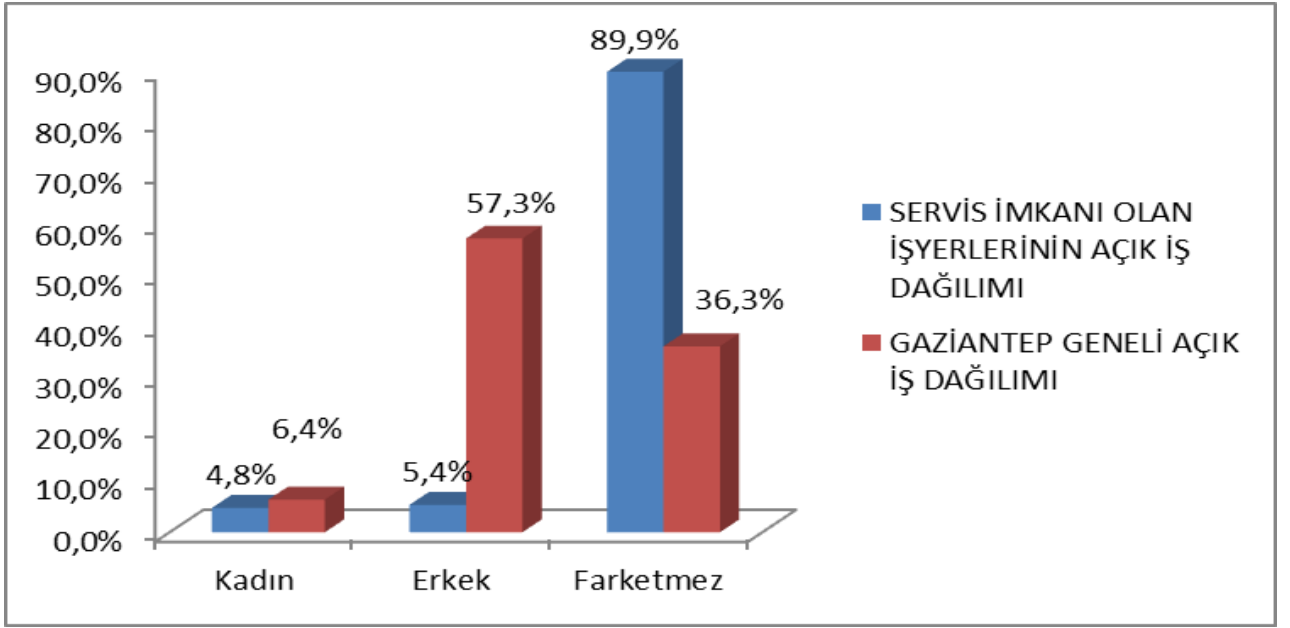
Grafik 15: Kreş imkanı olan işyerlerinin açık işlerinin cinsiyete göre dağılımı

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Servis ve açık işi olan işyerlerinin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında servis imkanı olan işyerlerinin erkek ve kadın eleman talebi oranlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Servis imkanı olan işyerleri %4,8 oranında kadın, %5,4 oranında erkek eleman talep ettikleri görülmektedir. Servis imkanı hem kadınlar hem de erkekler açısından ortak imkan olduğundan bu oranların düşük çıkması normaldir.

Grafik 16: Servis ve açık işi olan işyerlerinin cinsiyet dağılımı

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

2.2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Gaziantep İşgücü Piyasası Araştırmasına katılan işyerlerine 2014 yılı içerisinde eleman temin ederken güçlük çektikleri meslekler sorulmuş ve bu mesleklerin etkilediği sektörler, meslek grupları vb. alanların özelliklerini içeren tablolar hazırlanmıştır. Temininde güçlük çekilen meslekler ilin işgücü yapısını ortaya koymada ve istihdam politikalarını belirlemede önemli veri setleridir. İlde hangi mesleklere ihtiyaç duyulduğunun bilinmesi bu mesleklerin geliştirilmesi ile ilgili atılması gereken ilk adımdır.

Tablo 36'da Temininde güçlük çekilen mesleklerin eleman sayılarının sektörel dağılımları verilmektedir. Gaziantep'te elemana ihtiyaç duyan firmaların eleman sayısı oranı itibari ile en fazla temininde güçlük çekilen sektör %51 ile İmalattır. Bu sektörün Türkiye geneli oranı %39'dur. Toptan Ve Perakende Ticaret sektörü hem Gaziantep hem de Türkiye'de ikinci sırada yer almaktadır. Üçüncü sırada gelen İnşaat sektörünün Gaziantep oranı %8 iken Türkiye oranı %12'dir. Genel itibar ile meslek temininde güçlük çeken sektörler Gaziantep ve Türkiye'de aynı sektörlerdir.

Tablo 36: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları

TGÇM ELEMAN SAYISININ SEKTÖREL DAĞILIMI				
SEKTÖR	İİ-TÜRKİYE KARŞILAŞTIRILMASI		TÜRKİYE	
	ELEMAN SAYISI	ORAN	ELEMAN SAYISI	ORAN
Madencilik ve taş ocaklığı	6	0%	3.295	1%
İmalat	2296	51%	111.361	39%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3	0%	384	0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	29	1%	377	0%
İnşaat	354	8%	34.347	12%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	671	15%	48.979	17%
Ulaştırma ve depolama	136	3%	9.957	4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	164	4%	21.918	8%
Bilgi ve iletişim	48	1%	3.631	1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	44	1%	1.305	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	3	0%	1.452	1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	99	2%	8.630	3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	304	7%	18.839	7%
Eğitim	47	1%	4.027	1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	239	5%	7.960	3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4	0%	833	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	61	1%	5.408	2%
GENEL TOPLAM	4508	100%	282.704	100%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Oranlar itibari ile hem Türkiye genelinde hem de Gaziantep'te temininde güçlü çeken mesleklerin sektörlere dağılımında en az Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor Ve Finans Ve Sigorta Faaliyetleri sektörleri gelmektedir. Bu sektörlerde eleman bulmanın daha kolay olduğu grafik sonucuna göre yorumlanabilir.

Tablo 37: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları

TGÇM ELEMAN SAYISININ SEKTÖREL DAĞILIMI					
2013-2014 KARŞILAŞTIRMASI		2013		2014	
SEKTÖR	ELEMAN SAYISI	ORAN	ELEMAN SAYISI	ORAN	
Madencilik ve taş ocakçılığı	28	0,4%	6	0,1%	
İmalat	3820	51,8%	2.296	50,9%	
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7	0,1%	3	0,1%	
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	36	0,5%	29	0,6%	
İnşaat	711	9,6%	354	7,8%	
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1228	16,7%	671	14,9%	
Ulaştırma ve depolama	203	2,8%	136	3,0%	
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	201	2,7%	164	3,6%	
Bilgi ve iletişim	32	0,4%	48	1,1%	
Finans ve sigorta faaliyetleri	39	0,5%	44	1,0%	
Gayrimenkul faaliyetleri	16	0,2%	3	0,1%	
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	153	2,1%	99	2,2%	
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	241	3,3%	304	6,7%	
Eğitim	76	1,0%	47	1,0%	
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	517	7,0%	239	5,3%	
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	11	0,1%	4	0,1%	
Diğer hizmet faaliyetleri	49	0,7%	61	1,4%	
Genel Toplam	7368	100,0%	4508	100,0%	

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Tablo 37’de Temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörler itibari ile 2013 ve 2014 yılları kıyaslaması yapılmıştır. İmalat sektöründe 2013 yılında temininde güçlük çekilme oranı %51,8 iken 2014 yılında bu oran %50,9 olarak gerçekleşmiştir. Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe 2013 yılındaki %16,7 oranı 1,8 puan azalarak %14,9 olmuştur. İnşaat sektöründe de 2014 yılında oransal anlamda azalma mevcuttur.

Sektörel bazda en az temininde güçlük çekilen sektörler ise %0,1 oranları ile Kültür, Sanat Eğlence, Gayrimenkul Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Elektrik, Gaz Buhar Ve İklimlendirme Faaliyetleri sektörleridir.

2013 yılına göre 2014’te eleman temininde güçlük oranları azalmıştır. Yani firmalar bir önceki yıla oranla elemanlarını daha kolay bulabilmektedirler denilebilir. İŞKUR bu anlamda yıllara göre iş arayan havuzunu genişletmekte ve işyerlerinin istemiş olduğu özelliklerdeki iş arayanları bu işyerlerine yönlendirebilmektedir. Bu yönüyle eleman temininde güçlük oranlarının azalması noktasında İŞKUR’un olumlu katkıları olduğu söylenilebilir.

Tablo 38: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

TGÇM ELEMAN SAYILARININ AÇIK İŞ MESLEK GRUPLARINA DAĞILIMI				
GAZİANTEP	TGÇM ELEMAN SAYISI	TGÇM Eleman	AÇIK İŞ ELEMAN SAYISI	AÇIK İŞ
		%		%
MESLEK GRUPLARI				
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	140	3%	161	5%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	649	14%	589	18%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	214	5%	354	11%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	4	0%		0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	386	9%	228	7%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1.086	24%	569	18%
TEKNİSYENLER, TEKNİKLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	438	10%	220	7%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1.583	35%	1.100	34%
YÖNETİCİLER	7	0%	5	0%
GENEL TOPLAM	4.508	100%	3.227	100%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

En fazla temininde güçlük çekilen meslek grubu %35 ile Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır. Bu meslek grubunun toplam açık işlerdeki oranı ise %34'tür. Bu meslek grubunu %24 ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar Meslek Grubu takip etmektedir. sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun toplam açık iş içerisindeki payı %18 olarak gerçekleşmiştir. Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu da temininde en fazla güçlük çekilen gruplardandır ve güçlük çekilme oranı %14'tür. Bu grubun toplam açık iş içerisindeki payı %18'dir.

En az temininde güçlük çekilen meslek grupları Yöneticiler, Nitelikli tarım, Ormanlık Ve Su Ürünleri ile Büro hizmetlerinde çalışanlar meslek gruplarıdır.

Dikkat edilirse temininde güçlük çekilen meslek gruplarının güçlük çekilme oranları ile toplam açık iş oranları birbiriyle paralel artış veya azalış göstermektedir. Yani o meslek grubunda eleman ihtiyacı arttıkça güçlük çekilme de oransal olarak artmaktadır.

Tablo 39:Sektörlere Göre TGÇM İşveren Sayısı Oranları

SEKTÖRLER	İŞVEREN SAYISI	TGCM İŞVEREN SAYISI	ORAN
Madencilik ve taş ocaklığı	15	3	20,0%
İmalat	1017	398	39,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	8	1	12,5%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	10	4	40,0%
İnşaat	541	111	20,6%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	749	236	31,6%
Ulaştırma ve depolama	201	42	20,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	117	56	47,9%
Bilgi ve iletişim	18	9	50,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	34	8	23,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	19	2	10,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	115	41	35,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	90	16	17,8%
Eğitim	84	23	27,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	111	44	39,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	5	1	20,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	60	15	25,0%
GENEL TOPLAM	3194	1011	31,6%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Tablo 39 sektörlere göre eleman temininde güçlük çeken işverenlerin toplam işverenler içerisindeki oranını ifade etmektedir. Tabloya oransal bazda işverenler açısından bakılacak olursa en fazla eleman temininde güçlük çeken işverenlerin olduğu sektör %50 ile Bilgi ve iletişimdir. Yani Bilgi ve iletişim sektöründeki her iki işverenden biri eleman temin etmede güçlük çektiğini beyan etmiştir. Bu sektörü %47,9 ile Konaklama ve yiyecek faaliyetleri ve %40 ile Su temini; kanalizasyon ve atık yönetimi sektörleri takip etmektedir.

Sayısal bazda en fazla eleman temininde güçlük çeken işverenlerin bulunduğu sektörler İmalat ve Toptan ve perakende ticaret sektörleridir. İnşaat sektörü de bu sektörleri takip etmektedir.

Genel itibari ile Gaziantep'te sektörlerdeki işverenlerin güçlük çekme oranı %31,6'dır. Gaziantep'te ki her üç işverenden biri eleman temin ederken güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.

Temininde güçlük çekilen eleman sayısının aynı meslek grubu içerisindeki toplam eleman sayısına bölünmesiyle oluşan oranlar Tablo 40'da görülmektedir. Meslek gruplarının kendi içerisinde eleman temin etmede güçlük çekilmesi oranlarına bakılacak olursa, en fazla güçlük çeken meslek grubunun %4,8 oranla Hizmet ve Satış Elemanları olduğu görülür.

Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel meslek mensuplarının güçlük çekme oranı %4,7 ve Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun güçlük çekme oranı %4,6'dır.

Temininde en az güçlük çekilen meslek grupları %0,3 oran ile Yöneticiler, %1,1 oran ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve %1,4 oran ile Büro Hizmetinde çalışan elemanlardır.

Genele bakıldığında işverenlerin meslek grupları açısından %3,1 oranında eleman temininde güçlük çektikleri görülmektedir.

Tablo 40 : Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman sayısının Toplam Çalışan Sayısına oranları

MESLEK GRUPLARI	TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI	ELEMAN SAYISI(TGÇM)	ORAN
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	9768	140	1,4%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	13438	649	4,8%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	20151	214	1,1%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	184	4	2,2%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	9922	386	3,9%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	23833	1086	4,6%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	9274	438	4,7%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	56731	1583	2,8%
YÖNETİCİLER	2362	7	0,3%
GAZİANTEP	145664	4508	3,1%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilen meslek gruplarının kendi içerisindeki oranlara bakıldığında eleman sayısı fazla olan grupların temininde güçlük oranının da fazla olduğu görülmektedir. Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar %35,1 oran ile ilk sırada yer alırken Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar %24,1 ile ikinci sırada yer almaktadır. Üçüncü sırada %14,4 oranla Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Kendi içerisindeki oranlamada Temininde en az güçlük meslek grubu %0,1 oranla Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri çalışanları ile %0,2 oranla Yöneticiler meslek gruplarıdır.

Gaziantep'te İmalat sektörünün ihtiyaç duyduğu ara eleman ve operatör temin etme konusunda çeşitli projeler ve eğitim programları düzenlenmektedir. Nitelikli eleman temin

etme konusunda verilen eğitimler İŞKUR tarafından desteklenmekte ve teşvik edilmektedir. İŞKUR tarafından düzenlenen İşbaşı Eğitim Programı temininde güçlük çekilen elemanları yetiştirmek amacıyla işverenlere çok önemli fırsatlar sunmaktadır.

Tablo 41: Temininde Güçlük Çekilen Eleman sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılım oranları

MESLEK GRUPLARI	ELEMAN SAYISI(TGÇM)	ORAN
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	140	3,1%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	649	14,4%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	214	4,7%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	4	0,1%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	386	8,6%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1086	24,1%
TEKNİSYENLER, TEKNİKLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	438	9,7%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1583	35,1%
YÖNETİCİLER	7	0,2%
GAZİANTEP	4508	100,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğin 2013 ve 2014 yılları arasındaki karşılaştırması Tablo42’de verilmiştir. 2014 yılında en fazla temininde güçlük çekilen meslek %5,3 oran ile Güvenlik Görevlisi mesleğidir. Bu mesleği %4,5 ile Sıvı Dolum Makinesi Operatörü izlemektedir. 2013 yılında ilk sırada yer alan Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah mesleği 2014 yılında %4,3 oranla üçüncü sıradadır.

Temininde güçlük çekilen elemanların mesleklerine bakıldığında her iki yıl için 12 mesleğin aynı olduğu görülmektedir. Birçoğu Sanayi sektörünün ara elemanlarından oluşan bu mesleklerin temininde güçlük çekilmesi Gaziantep İşgücü piyasasını olumsuz etkileyen etkenlerdendir.

Tablo 42: Mesleklere göre temininde güçlük çekme dağılımının 2013-2014 karşılaştırılması

MESLEKLERE GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DAĞILIMI			
GAZİANTEP	2013	GAZİANTEP	2014
MESLEKLER	ORAN	MESLEKLER	ORAN
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	5,2%	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	5,3%
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE	4,0%	SIVI DOLUM MAKİNESİ OPERATÖRÜ	4,5%
İMAL İŞÇİSİ	3,3%	HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	4,3%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	2,6%	İMAL İŞÇİSİ	3,7%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	2,3%	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	2,8%
PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	2,1%	BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	2,6%
HEMŞİRE	2,0%	SATIŞ DANIŞMANI	2,2%
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ	1,6%	PLASTİK EKSTRÜZYON OPERATÖRÜ	2,2%
SIVACI	1,5%	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	1,5%
MAKİNE BAKIMCI	1,4%	MAKİNE BAKIMCI	1,4%
KALIPÇI-PRES	1,3%	AŞÇI	1,4%
VATER MAKİNESİ OPERATÖRÜ	1,3%	KUAFÖR	1,4%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1,3%	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	1,3%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	1,3%	HASTA KAYIT KABUL	1,3%
SATIŞ DANIŞMANI	1,2%	ELEKTRİKÇİ (GENEL)	1,2%
AYAKKABI İMAL İŞÇİSİ(SAYA)	1,2%	MUHASEBECİ	1,2%
FİKSAJ İŞÇİSİ	1,2%	HALI DESİNATÖRÜ	0,7%
HALI DESİNATÖRÜ	1,1%	TORNACI (TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ)	0,7%
PAZARLAMACI	1,1%	BÜRO MEMURU	0,7%
MUHASEBECİ	1,0%	ÇOCUK GELİŞİM ELEMANI	0,7%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin güçlük çektikleri bu elemanları karşılayıp karşılayamama durumunu göre oluşturulan tablo 43'e bakıldığında; güçlük çektikleri elemanları karşılama oranları bakımından ilk sırada %41 oran ile Yöneticiler meslek grubu olduğu görülmektedir. Temininde güçlük çektikleri elemanları karşılayabilen işverenler içerisinde Profesyonel meslek mensupları grubundaki işverenlerin oranı %29, Nitelik gerektirmeyen meslek mensupları grubu %31'dir.

İşveren sayısı fazla olan Tesis ve Makine Operatörleri meslek grubunun elemanlarını karşılama oranı %29 ve Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar meslek grubunun oranı ise %26'dır.

Genel oranlara bakıldığında eleman temininde güçlük çeken ortalama her dört işverenden biri bu elemanları karşılayabildiklerini beyan etmişlerdir.

Tablo 43: Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılama oranları

MESLEK GRUPLARINDA TGÇM İŞVERENLERİN KARŞILANMA DURUMU			
GAZİANTEP	TGCM İŞVEREN SAYISI		KARŞILANMA ORANI
	EVET	GENEL TOPLAM	
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	14	53	25%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	40	144	28%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	18	59	31%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI		2	0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	42	144	29%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	60	228	26%
TEKNİSYENLER, TEKNİKLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	35	132	27%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	71	243	29%
YÖNETİCİLER	2	5	41%
TOPLAM	283	1011	28%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Temininde en fazla güçlük çekilen mesleklerin güçlük çekilme nedenlerini gösteren tablo44 mesleklerin hangi nedenlerle temin edilemediği göstermektedir. Güvenlik Görevlisi mesleğinde en fazla temininde güçlük nedeni %94 ile Gerekli mesleki tecrübeye sahip eleman bulunamamasıdır.

Meslekte işe başvuru yapılmaması nedeninin en fazla görüldüğü meslekler Plastik Ekstrüzyon Operatörü ve Flekso Baskı Makinesi Operatörüdür. Bu iki mesleğin özellikleri itibarıyla zor meslekler olması birçok güçlük çekme nedeninde ilk sıralarda yer almasına sebep olmuştur.

Çalışma sürelerinin uzunluğu sebebiyle eleman bulunamayan mesleklerin başında Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik), Gaz Altı Kaynakçısı ve Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü gelmektedir.

Vardiyalı çalışma olması nedeni en fazla Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü mesleğinde görülürken, önerilen ücretin az bulunması nedeni en fazla Reyon Görevlisi ve Garson mesleklerinde görülmektedir.

Gaziantep'te en fazla elemanı bulunan İmal işçisi mesleğindeki en önemli güçlük nedeni %59 ile Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması iken Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah mesleğindeki neden Gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunamamasıdır.

Tablo 44: TGÇM Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılım Oranları

TGÇM NEDENLERİNİN MESLEK İÇİNDEKİ DAĞILIMI									
GAZİANTEP	BU MESLEKTE İŞE BAŞVURU YAPILMAMASI	GEREKLİ MESLEKİ BECERİYE/NİTELİĞE SAHİP ELEMAN BULUNAMAMASI	YETERLİ İŞ TECRÜBESİNE SAHİP ELEMAN BULUNAMAMASI	ÇALIŞMA ORTAM VE KOŞULLARININ BEĞENİLMEMESİ	ÖNERİLEN ÜCRETİN AZ BULUNMASI	VARDİYALI ÇALIŞMA OLMASI	İŞYERİNE ULAŞIM ZORLUĞU	ÇALIŞMA SÜRELERİNİN UZUNLUĞU	GENEL TOPLAM
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	46%	94%	92%	21%	27%	2%	2%	0%	100%
SIVI DOLUM MAKİNESİ OPERATÖRÜ	50%	99%	50%	0%	0%	1%	0%	0%	100%
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	26%	87%	62%	7%	3%	3%	1%	3%	100%
İMAL İŞÇİSİ	31%	58%	59%	25%	23%	2%	1%	0%	100%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	15%	85%	29%	8%	6%	2%	0%	0%	100%
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	25%	49%	73%	13%	22%	23%	4%	13%	100%
SATIŞ DANIŞMANI	15%	81%	61%	6%	8%	0%	0%	2%	100%
PLASTİK EKSTRÜZYON OPERATÖRÜ	100%	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	100%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	21%	44%	43%	31%	1%	0%	0%	22%	100%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	9%	78%	74%	9%	3%	0%	3%	5%	100%
HEMŞİRE	64%	31%	38%	3%	3%	3%	3%	3%	100%
FLEKSO BASKI MAKİNESİ OPERATÖRÜ	100%	100%	100%	81%	0%	0%	0%	0%	100%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	37%	75%	80%	29%	22%	0%	0%	20%	100%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	38%	59%	55%	24%	33%	2%	0%	3%	100%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	11%	76%	95%	4%	22%	0%	0%	0%	100%
MUHASEBECİ	17%	89%	70%	6%	2%	0%	2%	0%	100%
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	6%	91%	58%	42%	0%	0%	0%	0%	100%
PAZARLAMACI	28%	96%	82%	0%	0%	0%	0%	2%	100%
LASTİK AYAKKABI İMAL İŞÇİSİ	78%	100%	100%	44%	0%	0%	0%	0%	100%
REYON GÖREVLİSİ	20%	37%	37%	5%	49%	5%	0%	2%	100%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerinin işyerleri açısından dağılımı aşağıdaki tabloda görülmektedir. İşverenlerin beyanlarıyla düzenlenen tabloya göre en fazla eleman temininde güçlük çekme nedeni %76 oran ile Gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunmamasıdır. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeni oranı %64'tür. Belirtilen meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni %37 iken Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi nedeninin oranı %14'tür.

Dikkat edildiğinde işverenlerin geneli bilgi ve beceri eksikliğinden dolayı eleman sıkıntısı yaşadığını beyan etmektedirler. Kalifiye ve ara eleman ihtiyacının çok fazla olduğu Sanayi bölgelerinde eleman yetiştirmenin önemi ortaya çıkmaktadır. Özellikle İŞKUR bu ihtiyacı karşılamak amacıyla İşbaşı eğitim programları düzenlemekte, meslekleri çalışma ortamının doğal koşullarında öğretmek suretiyle kalifiye eleman teminine katkı sunmaktadır.

Tablo 45: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları

TGÇM İŞYERLERİNDE TGÇ NEDENİ DAĞILIMI		
TGÇ NEDENLERİ	TGCM İŞVEREN SAYISI	ORAN
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	1664	37%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	3417	76%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	2902	64%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	624	14%
Önerilen ücretin az bulunması	487	11%
Vardiyalı çalışma olması	147	3%
İşyerine ulaşım zorluğu	57	1%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	100	2%
GENEL TOPLAM	4508	100%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

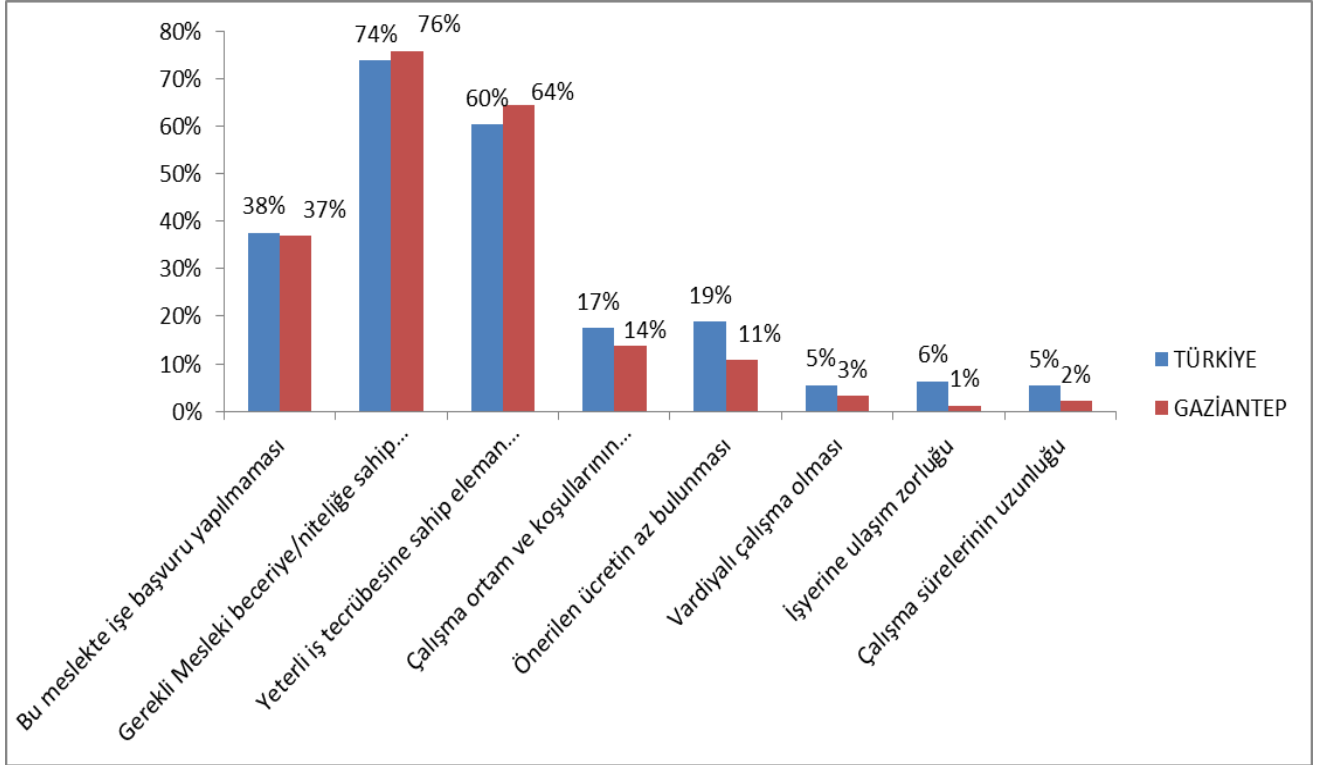
Grafik 17'de eleman temininde güçlük çekme nedenlerinin Gaziantep ve Türkiye karşılaştırması verilmektedir. Grafikte Gaziantep ile Türkiye'nin eleman temininde güçlük çekme nedenlerinin oransal bazda benzerliği dikkat çekmektedir.

İstenilen meslekte işverene başvuru yapılmaması nedeni oransal olarak Türkiye'de %38 iken Gaziantep'te %37'dir. Gerekli mesleki beceriye sahip olmama nedeni Türkiye'de %74 iken Gaziantep'te %76'dır. Yine benzer oran Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeninde de görülmektedir. Bu nedenin Türkiye oranı %60 iken Gaziantep oranı %64'tür. Önerilen ücretin az bulunması en fazla oran farkının bulunduğu nedendir. Bu nedenin Türkiye oranı %19 iken Gaziantep oranı %11'dir.

Gerekli mesleki beceriye-niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenleri hem Türkiye hem de Gaziantep açısından en fazla oranı olan ortak nedenlerdir. Bu nedenlere bakıldığında işverenlerin iş arayanlarda

meslek bilgisine ihtiyaç duydukları ve bu bilgiyi belli sürelerde çalışarak pekiştirmelerini istedikleri söylenebilir.

Grafik 17: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları Türkiye karşılaştırması

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

2.2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİMLERİ

2014 yılı Gaziantep İşgücü Piyasası Analiz çalışmasında işverenlere 2015 yılı Haziran ayına kadar planladıkları istihdam değişimleri, istihdam ile ilgili artış veya azalış beklentileri, istihdam konusunda herhangi bir planlarının olup olmadığı soruları sorulmuş, alınan cevaplarla ilgili tablolar düzenlenmiştir. Gelecek dönem istihdam eğilimleri bölümüyle işverenlerin ileriye dönük düşünceleri ve işgücü yapısının nasıl şekilleneceği ile ilgili öngörüler değerlendirilmek istenmiştir.

Net istihdam değişimi gelecek dönemde o meslek grubunda veya sektörde artış beklenen mesleklerden azalış beklenen mesleklerin çıkarılmasıyla bulunan bir sayıdır ve oranı ise toplam mevcut çalışan sayısına bölümüyle elde edilir. Net istihdam değişim oranı önümüzdeki dönemde mesleğin veya sektörün oransal olarak artacağı veya azalacağı beklentiyi ortaya çıkaran orandır.

Tablo 46: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları

SEKTÖRLER	NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ	TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI	NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI
Madencilik ve taş ocaklığı	15	224	6,7%
İmalat	3407	76170	4,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	23	414	5,6%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	26	292	8,9%
İnşaat	823	13536	6,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1348	20162	6,7%
Ulaştırma ve depolama	286	6806	4,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	136	2650	5,1%
Bilgi ve iletişim	35	401	8,7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	39	969	4,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	11	418	2,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	128	1521	8,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	450	10847	4,1%
Eğitim	-74	3181	-2,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	268	6365	4,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	0	39	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	143	1669	8,6%
GENEL TOPLAM	7063	145664	4,8%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Tablo 46'da Sektörler itibari ile net istihdam değişimi ve oranları verilmektedir. Tabloya bakıldığında Sektörler itibari ile oransal olarak en fazla değişimin üç sektörde olduğu görülebilir. Bu sektörler %8,9 oranla Su temini, Kanalizasyon Ve Atık Yönetimi, %8,7 oranla Bilgi ve İletişim ve %8,6 oranla Diğer Hizmet Faaliyetleridir.

Mesleki ve bilimsel faaliyetler sektöründeki net istihdam değişim oranı %8,4 iken madencilik Ve Taş Ocakçılığı İle Toptan Ve Perakende Ticaret sektörlerindeki değişim oranı %6,7'dir.

Gaziantep'te en fazla çalışanı bulunan üç sektörden ikisi İmalat ve İnşaat sektörleridir. İmalat sektöründe net istihdam değişim oranı %4,5 iken İnşaat sektöründeki değişim oranı %6,1'dir. En az değişim beklenen sektör oransal olarak Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektörüdür. Negatif yönde değişim beklenen tek sektör Eğitim sektörüdür.

Sektörlerin geneli itibari ile Gaziantep'te net istihdam değişim oranı %4,8'dir. Net istihdam değişiminin Türkiye oranı %5,1'dir.

Tablo 47: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

MESLEK GRUPLARI	NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ	TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI	NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	331	9768	3,4%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	720	13438	5,4%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	505	20151	2,5%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	10	184	5,4%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	324	9922	3,3%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1770	23833	7,4%
TEKNİSYENLER, TEKNİKLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	462	9274	5,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	2936	56731	5,2%
YÖNETİCİLER	5	2362	0,2%
GENEL TOPLAM	7958	894	4,8%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Meslek grupları itibari ile net istihdam değişim oranlarına bakıldığında tablodaki tüm meslek gruplarında gelecek döneme ilişkin istihdam artışı beklenmektedir. İstihdam artışının en fazla beklendiği grup %7,4'lük oranla Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. %5,4'lük oranlarla istihdam artışı beklenen sektörlerden biri Hizmet ve satış elemanları sektörü iken diğeri Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları sektörüdür.¹² Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar %5,2 İken Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel

¹² Bu sektördeki oranın fazla çıkmasının nedeni toplam çalışan sayısının az olmasıdır.

meslek mensuplarının oranı %5'dir. En düşük istihdam artışı beklenen meslek grubu %0,2 oran ile Yöneticilerdir.

Net istihdam artışı ve azalışı beklenen ilk 10 mesleği aşağıdaki tablodan görmekteyiz. Net istihdam artışı beklenen ilk üç meslek Halı dokuyucu-otomatik tezgah, İmal işçisi ve Konfeksiyon işçisidir. Net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek Diğer Elektrik Teknisyenleri, Beden İşçisi-Bina İnşaatı ve İnşaat Kalfası(genel)dir.

İstihdam artışı beklenen meslekler doğal olarak Sanayi sektöründe görülürken azalış beklenen mesleklerin daha çok İnşaat ve Eğitim sektörlerinde beklendiği söylenebilir.

İstihdam artış ve azalış tablosunun en önemli yararı işgücü piyasasının gelecek dönemde hangi mesleklere ihtiyaç duyduğunun ortaya çıkarması ve bu mesleklere yönelik mesleki eğitim çalışmaları düzenlenmek suretiyle bu açığı kapatmaya yönelik çalışmalara imkan tanımasıdır.

Tablo 48: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

NET İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN	NET İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	Diğer Elektrik Teknisyenleri
İMAL İŞÇİSİ	BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	İNŞAAT KALFASI (GENEL)
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	MATEMATİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	TRİKOTAJCI/ENDÜSTRİYEL ÖRMECİ
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RING/VATER/VARGEL)	KARO İMAL İŞÇİSİ
PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA)	FİZİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	TÜRK DİLİ VE EDEBİYAT ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	TRAKTÖR ŞOFÖRÜ
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	Diğer Öğretmenler

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Gelecek dönem istihdam beklentilerinin verildiği Tablo 49'a göre 2014 ve 2015 yılları Haziran ayları itibari ile artış ve azalış beklenen mesleklerin kıyaslamaları yapılmıştır. 2014 yılında artış öngörülen ilk üç meslek Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi ve Sıvacı olurken

2015 yılı artış beklenen meslekler Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah, İmal İşçisi ve Konfeksiyon işçisidir. Her iki yılda artış beklenen ilk 10 mesleğin 5'i aynıdır.

İstihdam azalışı beklenen mesleklere bakıldığında, 2014 yılında azalış beklenen ilk üç mesleğin Gravürcü-Metal Kalıp(elle), Ağır Kamyon Şoförü ve Kağıt İmalat Makinesi Operatörü olduğu görülürken 2015 yılı için Diğer Elektrik Teknisyenleri, Beden İşçisi-Bina İnşaatı ve İnşaat Kalfası olduğu görülmektedir.

Yıllara göre işgücü piyasası veya istihdam politikalarındaki değişiklikler istihdam artışlarına ve azalışlarına sektörler ve meslekler açısından yansımaktadır.

Tablo 49: 2013 ve 2014 I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler Özelinde Karşılaştırılması

NET İSTİHDAM ARTIŞI		NET İSTİHDAM AZALIŞI	
2014(30 HAZİRAN İTİBARIYLA)	2015(30 HAZİRAN İTİBARIYLA)	2014(30 HAZİRAN İTİBARIYLA)	2015(30 HAZİRAN İTİBARIYLA)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	GRAVÜRCÜ-METAL KALIP (ELLE)	DİĞER ELEKTRİK TEKNİSYENLERİ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	İMAL İŞÇİSİ	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	BEDEN İŞÇİSİ-BINA İNŞAATI
SIVACI	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	KAĞIT İMALAT MAKİNESİ OPERATÖRÜ	İNŞAAT KALFASI (GENEL)
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	SOĞUK DEMİRCİ	MATEMATİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
BETONERME DEMİRCİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	DİREKSİYON EĞİTMENİ	TRİKOTAJCI/ENDÜSTRİYEL ÖRMECİ
DUVARCI	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RING/VATER/VARGEL)	DİĞER, KAĞIT VE KARTON EŞYA İMALAT İŞÇİLERİ	KARO İMAL İŞÇİSİ
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA)	ŞEKERLEME İMAL İŞÇİSİ(MAKİNEYLE)	FİZİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ	TÜRK DİLİ VE EDEBİYAT ÖĞRETMENİ- ORTAÖĞRETİM
İMAL İŞÇİSİ	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	OTOMOTİV KAPORTA USTASI	TRAKTÖR ŞOFÖRÜ
İNŞAAT ELEMANLARI İŞÇİSİ(MAKİNEYLE)	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	İCRA MEMURU	DİĞER ÖĞRETMENLER

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Sektörlere göre Mevsimlik işçi çalıştıran işyerleri ile toplam işyerlerinin net istihdam değişim oranı ile net değişim payı karşılaştırmaları, mevsimlik eleman çalıştıran işyerlerinin en çok hangi sektörlerde istihdam artışı veya azalışı olacağını saptayıp o mesleklere ilişkin yeterli eleman sağlama amacını taşımaktadır.

Net istihdam değişim oranı net artış veya azalış öngörülen eleman sayısının toplam eleman sayısına bölünmesiyle ortaya çıkarılırken, sektörler itibari ile net değişim payı sektörlerin kendi içerisinde oranlamasıyla bulunur.

Mevsimlik eleman çalıştıran işyerlerinde en fazla net değişim istihdam oranı %19,2 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründen görülürken bu sektörleri %11,7'lik oranlarla İnşaat ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektörleri takip etmektedir. Genel toplamda net istihdam değişim oranı %6,3'tür.

Mevsimlik eleman çalıştıran işyerlerinde sektörler itibari ile net değişim payı en fazla olan sektörler %30,1 oranla İnşaat ve %25,9 oran ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Net değişimin en az olacağı öngörülen sektörler Kamu yönetimi ve Savunma İle Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtım sektörleridir.

Toplam işyerlerine bakıldığında en yüksek net istihdam değişim oranının %10,8 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. İnşaat sektörü 57,3 oran ile ikinci sıradadır.

Toplam işyerlerinde net değişim payları itibari ile İmalat sektörü %31,8 oranla ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü %16,7 oranla İnşaat ve %16,4 oranla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleri takip etmektedir.

Tablo 50'ye bakıldığında sektörlerin önümüzdeki dönemde işgücü piyasasına olumlu baktıkları ve bu bağlamda istihdamlarında artış öngördükleri yorumu çıkarılabilir. Özellikle Gaziantep'in amiral sektörleri olan İmalat, İnşaat ve Toptan ve Perakende sektörlerindeki olumlu beklentinin ilin işgücü piyasasına da yansıtacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 50: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı

SEKTÖRLER	MEVSİMLİK PERSONEL ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNİN		TOPLAM İŞYERLERİNİN	
	NİDO	SEKTÖRLER İTİBARIYLA NET DEĞİŞİM PAYI	NİDO	SEKTÖRLER İTİBARIYLA NET DEĞİŞİM PAYI
Madencilik ve taş ocaklığı	6,5%	1,1%	5,2%	1,2%
İmalat	4,9%	12,8%	4,6%	31,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2,4%	0,0%	0,8%	0,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,7%	0,1%	4,1%	0,4%
İnşaat	11,7%	30,1%	7,3%	16,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	7,8%	12,8%	4,9%	15,3%
Ulaştırma ve depolama	4,8%	3,6%	3,0%	2,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1,6%	7,2%	2,9%	4,4%
Bilgi ve iletişim	9,9%	1,4%	5,3%	1,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,1%	0,1%	3,9%	2,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	11,7%	0,8%	4,8%	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9,7%	2,5%	4,8%	2,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19,2%	25,9%	10,8%	16,4%
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,0%	0,0%	5,3%	0,0%
Eğitim	1,5%	0,3%	0,5%	0,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2,9%	0,3%	4,9%	2,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	2,3%	0,3%	2,9%	0,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	3,3%	0,7%	5,5%	1,4%
Genel Toplam	6,3%	100,0%	5,1%	100,0%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

Part time çalışanı olan ve olmayan işyerlerinin işyeri büyüklüğüne göre net istihdam değişim oranları Tablo 51’de görülmektedir. Part time çalışanı olan işyerini net istihdam değişim oranlarına bakıldığında en fazla oranın %16 ile 1-9 arası eleman çalıştıran işyerlerinde olduğu görülmektedir. 10-49 kişi arası elemanı olan işyerlerinin oranı %11’dir.

Part time çalışanı olmayan işyerlerinde net istihdam değişim oranı en fazla olan işyerleri %18,2 ile 1-9 arası eleman çalıştıran işyerleridir. Bu işyerlerinde 10-49 arası eleman çalıştıran işyerlerinin oranı %7,8'dir.

Toplam işyerlerine bakıldığında da 1-9 arası eleman çalıştıran işyerlerinin oranının fazla olduğu görülmektedir. Bu işyerlerini oranı %18,1'dir. 1-9 arası işyerlerinin fazla olmasının Part time çalışma oranını olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Tablo 51:Part Time Çalışma ve İşyeri Büyüklüklerine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜ	PART TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNİN NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI	PART TİME ÇALIŞANI OLMAYAN İŞYERLERİNİN NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI	TOPLAM İŞYERLERİNİN NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI
1-9	16%	18,2%	18,1%
10-49	11%	7,8%	8,0%
50-249	2%	4,8%	4,5%
250+	4%	1,7%	2,0%
GENEL TOPLAM	5%	4,9%	4,8%

Kaynak: Gaziantep İPTA 2014-1.Dönem

SONUÇ

İşgücü piyasası araştırmaları yapılırken planlanan temel amaç, işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu nedenle hazırlanan Gaziantep İşgücü Piyasası raporunda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu veriler il bazında ele alınmış olup buradaki en büyük kısıtlılık verilerin bir önceki yıla ait olması.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2014 Mayıs ayında güncelleştirilmesine ve araştırma 10+ çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Araştırmada diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçisi mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bugüne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Gaziantep'te işsizlik oranı 2013 yılında %6,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran %9,7 olan Türkiye ortalamasının altındadır. Genel anlamda işsizlik oranının yükselmesinde temel iki neden vardır. Bunlar genç nüfusun artması ve uygun meslekte eleman niteliksiz elemanın

işgücü piyasasına kazandırılmamasıdır. İŞKUR özellikle son yıllardaki kurs ve eğitim programlarıyla niteliksiz elemanları nitelik kazandırarak işgücü piyasasına monte etmeye çalışmaktadır. Gaziantep ilinde 2013 yılında işsizlik oranının 2012 yılına göre ciddi oranda düşmesinde Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu'nun da ciddi katkıları olduğu bilinmektedir.

İŞKUR (UMEM) Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezi Projesi Kurslarını, işgücü piyasasının vasıflı eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla düzenlenmektedir. Engelli kurslarıyla engellilerin meslek edinmesini sağlamakta, Girişimcilik kurslarıyla işsiz vatandaşların kendi işlerini kurmalarını hedeflemektedir. İşbaşı Eğitim Programları işsizlere iş tecrübesi kazandırmak işgücü piyasasının vasıflı eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla düzenlenmektedir. Bu kapsamda 2014 yılı ocak- ağustos döneminde toplam 364 kurs düzenlenmiş, bu kurslardan 1178 erkek 1235 kadın olmak üzere toplam 2413 kişi yararlanmıştır.

2014 Gaziantep işgücü piyasası araştırması daha çok işyeri ve istihdam özellikleri konularına yoğunlaşmaktadır. Bu kapsamda işyeri özellikleri incelenmiş ve çeşitli veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler Gaziantep'te ki işyerlerinin istihdama ilişkin genel özelliklerini göstermektedir.

Gaziantep'te İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin oranı %47,6'dır. İŞKUR'dan eleman talep eden firmaların oranı ise %44,2'dir. Devletten herhangi bir teşvik alan firmaların oranı %34,9, İhracat Yapan firma oranı %20,6, Yabancı Ortağı olan firmaların oranı %1,4'tür. Gaziantep'te ki firmaların yaklaşık yarısı işçilerine servis imkânı sunmaktadır. Elemanlarına Eğitim ve Kreş imkânı sunan firmalar %1,3 ile aynı orana sahiptirler.

İhracat yapan firmalar içerisinde imalat sektörü %47 ile ilk sıradadır. Gaziantep sanayisinin büyük bölümünü oluşturan imalat firmalarının yaklaşık yarısı ihracata dayalı çalışmaktadır. Gaziantep'te ihracat yapan firmaların çoğu özellikle halı ve gıda imalatlarıyla sadece Gaziantep'in değil aynı zamanda Türkiye'nin de ihracatına yön vermektedir. Bu kapsamda ihracat yapan firmaları hem istihdam alanında hem de maddi anlamda olumlu gelişimlerini artırmak için işgücü piyasasının teşviklerinin artırılması ve üretime dayalı gelişmenin desteklenmesi önerilmektedir.

Gaziantep'te çalışanların cinsiyet dağılımına bakıldığında erkek çalışan oranının %88,5, kadın çalışan oranının %11,5 olduğu görülmektedir. Çalışan kadın oranı bir önceki yıla göre 0,6 oranında artış kaydetmiştir. Sanayileşmiş illerde kadın çalışma oranının düşük

olduğu gözlenirken bu durum Gaziantep'te de kendini göstermiştir. İlde kadın istihdamına çeşitli kurslar ve faaliyetler düzenlemek suretiyle bu oranın artırılması amaçlanmaktadır. Sektörler itibariyle kadınların daha çok beceri gerektirmeyen ve kamu sektöründe çalıştığı görülürken erkeklerin sanayinin yoğun olduğu ve beceri gerektiren sektörlerde çalıştığı görülür.

Erkeklerde en fazla çalışılan meslek Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgâh mesleğidir. Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü Ve İmal İşçisi meslekleri de yine erkeklerin en fazla çalıştığı mesleklerdir. İlde Erkek çalışan fazlalığı olmasından dolayı meslekler genel toplamdaki mesleklerle paralellik göstermektedir. Kadınlarda en fazla çalışılan meslekler Temizlik Görevlisi, Büro Memuru(genel) ve Satış Danışmanı meslekleridir. Bu mesleklerden anlaşılacağı üzere erkekler daha çok nitelik gerektiren kadınlar ise nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır.

2014 yılı Gaziantep İşgücü Piyasası Araştırmasına cevap veren işyerleri arasındaki en fazla açık iş sektörler bazında %54,4 oran ile İmalat Sanayinde görülmektedir. Bu sektörü %14,6'lık oranıyla Toptan ve Perakende Ticaret ile %8,7 oranıyla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Açık işin en az olduğu sektörler Gayrimenkul Faaliyetleri Ve Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektörleridir.

Gaziantep'teki %2,2 olarak gerçekleşirken bu oran Türkiye de %2,7dir. Açık işlerin cinsiyete göre oranlarına bakıldığında erkek oranı %1,4 kadın oranı %1,2dir.

Açık iş oranları itibariyle en yüksek oran %4,2 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubuna aittir. Yani bu sektördeki her 100 firmanın 4,2'sinin doldurulmaya hazır açık işi mevcuttur. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel meslek mensupları %2,3 oranıyla tabloda yer almaktadır. Bu mesleklerin oranı %2,2 olan Gaziantep ortalamasından yüksektir. Gaziantep'te açık iş dağılımı en yüksek olan meslek Güvenlik Görevlisidir. Bu mesleği Sıvı Dolum Makinesi Operatörü ile Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü meslekleri takip eder.

Açık iş isteminde bulunan işverenlerin %34,2'si çalıştıracağı elemanlarının Lise altı eğitim düzeyinde olmalarını yeterli görürken, Fark etmez cevabı veren işverenlerin oranı %36,9'dur. Genel Lise talebi %13,5, Meslek Lisesi talebi ise %6,4'tür.

Açık iş talep eden firmaların işe alacağı elemanlarda istediği becerilere göre işverenlerin %52,6'sı Yeterli Mesleki Bilgi Ve Tecrübe, %51'i Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, %41,9'u İş Ahlakına Sahip Olma, %28,2'si Takım Çalışmasına Uyum ve %21,7'si İletişim ve İfade Yeteneği becerilerinde eleman talep ettiklerini belirtmişlerdir. İşverenlerin %3,7'si Yabancı Dil, %3,8'i Satış ve Pazarlama becerisi ve %4,5'i Proje Tabanlı Çalışma becerilerini talep etmektedir.

2014 yılı işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre açık işlerin en fazla İŞKUR kanalıyla arandığı, ikinci olarak Akraba-Eş-Dost aracılığıyla temin edilmek istendiği tespit edilmiştir.

En fazla temininde güçlük çekilen meslek grubu %35 ile Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır. Bu meslek grubunun toplam açık işlerdeki oranı ise %34'tür. Bu meslek grubunu %24 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu takip etmektedir. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun toplam açık iş içerisindeki payı %18 olarak gerçekleşmiştir. Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu da temininde en fazla güçlük çekilen gruplardandır ve güçlük çekilme oranı %14'tür. Bu grubun toplam açık iş içerisindeki payı %18'dir.

Temininde güçlük çekilen ilk üç meslek Güvenlik Görevlisi, Sıvı Dolum Makinesi Operatörü, Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgâhtır. Açık işler ile temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik mevcuttur. Açık iş talep edilen mesleklerin aynı zaman da temini noktasında güçlük çekilmesi dikkat çekmektedir. Özellikle sanayi sektörünün yoğun olduğu illerde nitelikli mesleklerde ara eleman temininde güçlükler çekilmektedir.

En fazla eleman temininde güçlük çekme nedeni %76 oran ile Gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunmamasıdır. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeni oranı %64'tür. Belirtilen meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni %37 iken Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi nedeninin oranı %14'tür.

30 Haziran 2015 tarihi itibarıyla Eğitim sektörü hariç diğer tüm sektörlerde istihdam artışı beklenmektedir. Oransal olarak en fazla artış beklenen sektörler Su Temini, Kanalizasyon Ve Atık Yönetimi, Bilgi Ve İletişim Ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Meslekler bazında en fazla istihdam artışı ve azalışı beklenen mesleklerin bilinmesi aktif işgücü politikalarını olumlu etkilemekte bu sayede illerin işgücü piyasalarını canlandırma ve devamlılıklarını artırma anlamında önemli katkı sunmaktadır.

2014 yılında artış öngörülen ilk üç meslek Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi ve Sıvacı olurken 2015 yılı artış beklenen meslekler Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgâh, İmal İşçisi ve Konfeksiyon işçisidir. Her iki yılda artış beklenen ilk 10 mesleğin 5'i aynıdır.

2014 yılında azalış beklenen ilk üç meslek Gravürcü-Metal Kalıp(elle), Ağır Kamyon Şoförü Ve Kâğıt İmalat Makinesi Operatörü olduğu görülürken 2015 yılı için Diğer Elektrik Teknisyenleri, Beden İşçisi-Bina İnşaatı ve İnşaat kalfasıdır.

İşgücü taleplerinin gerçek anlamda karşılanabilmesi uygun niteliklere sahip kişinin doğru işe yönlendirilmesiyle sağlanabilir. Bu amaçla niteliksiz elemanlara nitelik kazandırmak ve işgücü piyasalarının istediği özellikte eleman temin edebilmek için aktif işgücü politikalarının geliştirilmesi, kursların ve istihdam programlarının artırılması gerekmektedir.

Mesleklerin en iyi temin edeceği beceriler iş ortamında kazanılır. Bu amaçla İŞKUR aracılığıyla açılan İşbaşı eğitim programlarının devamı ve teşvik edilmesi büyük önem arz etmektedir. Ayrıca dezavantajlı gruplara yönelik istihdam politikalarının ara verilmeden devam etmesi ve bu gruplara yönelik teşviklerin devamı işgücü piyasasına kazandırılmaları açısından önemlidir.

Ülkemizdeki vasıfsız meslek artışının önlenmesi ve 'her işi yaparım' felsefesinin ortadan kaldırılması amacıyla özel sektör işverenlerinin ve kamu kurumlarının ortaklaşa meslek edindirme faaliyetleri ve seminerleri düzenlemek suretiyle insanlarda oluşan bu algıyı değiştirmek ve her insana bir meslek kazandırmakla beraber işgücü piyasalarındaki işsizliği ortadan kaldırmak değerlendirilebilecek öneriler arasındadır.

2014 yılı Gaziantep İşgücü Piyasası Raporu içerdiği veriler ve ilin işgücü yapısını ortaya çıkardığı değerlendirmeler ile gerekli istihdam politikalarının oluşturulması için politika belirleyicilere önemli bir kaynak teşkil etmektedir.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

İŞKUR, 2013 İşgücü Piyasası Araştırması raporu

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

		TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)				
		2014 İŞYERİ BİLGİ FORMU				
Sayın İşyeri Yetkilisi,						
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.						
Bilgi Verme ve Gizlilik						
1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.						
2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.						
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.						
Kapsam						
Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.						
İŞYERİ BİLGİLERİ						
Örnek No						
İşyerinin Yasal Unvanı						
İşyerinin Tabela Unvanı						
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.						
				Evet	Hayır	Fikrim Yok
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.						
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.						
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.						
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edip edilmediğini belirtiniz.						
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.						
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.						
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.						
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.						
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.						
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.						
ADRES BİLGİLERİ						
İL:	İLÇE:	MAHALLE :				
CADDE/SOKAK:						
DIŞ KAPI NO :						
İÇ KAPI NO :						
TELEFON/FAKS/E-POSTA						
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin						
Adı ve Soyadı		Unvanı				
Tarih		Telefonu				
E-posta		İmza/Kaşe				
Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.						
BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.						
	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ			
Adı ve Soyadı						
Tarih ve İmza						
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI						
İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA		
Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü						

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)													İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)					Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?		
			1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11. Takım çalışması 12. Yabancı dil 13. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe	1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları	1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez																		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	1	2	3
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					
		□																					

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞİRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
İĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örnekleme İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında “İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu” uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan “Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi” üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için “işyeri cevapsızlık formu” doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapisane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında

bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (aynı ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan cıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özellikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığına ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlerle geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek “zamana bağlı eksik istihdam” ve “yetersiz istihdam” kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işsiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6. Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus - (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupta aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyumsuzluğudur.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksikliği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar